

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy a sportu

Bakalářská práce

Vývoj sportovní kariéry české paralympioničky Běly Třebínové

Autor: Martin Ira

Supervisor: PhDr. Vlasta Kursová, Ph.D.

České Budějovice, 2018

Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

University of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education

Department of Sports Studies

Bachelor thesis

The development of sports careers Czech paralympian Běla Třebínová

Author: Martin Ira

Supervisor: PhDr. Vlasta Kursová, Ph.D.

České Budějovice, 2018

Bibliografická identifikace

Název bakalářské práce: Vývoj sportovní kariéry české paralympioničky Běly Třebínové

Jméno a příjmení autora: Martin Ira

Studijní obor: Tělesná výchova a sport (jednooborové)

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Vlasta Kursová, Ph.D.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2018

Abstrakt:

Tato bakalářská práce je zaměřena na písemné zpracování životních a sportovních milníků naší úspěšné handicapované plavkyně z Českých Budějovic, Běly Třebínové, rozené Hlaváčkové. Primárně je tato práce zaměřena na průběh jejího života a vývoj její sportovní kariéry, tedy z hlediska časového, na období mezi roky 1976 a 2016. Práce se zabývá jejími největšími sportovními úspěchy. Sekundárně se zabývá stručnou historií a vývojem sportu tělesně postižených v českých zemích. Do práce jsou začleněny novinové a internetové články z rozhovorů bezprostředně po závodech. Práce dále poskytuje náhled na její tréninkovou přípravu na Letní paralympijské hry v Rio de Janeiru v roce 2016. Práce obsahuje žebříček všech tělesně postižených plavkyň, které kdy startovaly na mezinárodní scéně.

Klíčová slova: plavání, tělesné postižení, vývoj sportovní výkonnosti, medaile, paralympijské hry, mistrovství světa

Bibliographical identification

Title of the bachelor thesis: Biographies of Paralympic swimmer Bela Trebinova

Author's first name and surname: Martin Ira

Field of study: Physical education and sports

Department: Department of Sports studies PF JCU

Supervisor: PhDr. Vlasta Kursová, Ph.D.

The year of presentation: 2018

Abstract:

This thesis is focused on life and sports milestones of our handicapped swimmer from Ceske Budejovice Bela Trebinova, born Hlavackova. Primarily, this work focused on the course of her life and her sporting career, namely, the time period between 1976 and 2016. This thesis deals with her major sport achievements. Secondly, this thesis deals with the concise history and development of disabled sports in the Czech lands. Part of the work consists of newspaper and internet articles from interviews immediately after the competitions. This work gives a preview into her training preparation for the Paralympic Games in Rio de Janeiro 2016. The work includes the ranking of all disabled swimmers who have ever started on the international competitions.

Keywords: swimming, physical disability, development of sports performances, medals, paralympic games, world championships

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pod vedením PhDr. Vlasty Kursové, PhD., pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě archivované Pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum:

Podpis studenta:

Poděkování

Děkuji paní PhDr. Vlastě Kursové, PhD., vedoucí mé bakalářské práce, za poskytnutí konzultací, odborného vedení a cenné připomínky při tvorbě mé bakalářské práce. Dále chci velmi poděkovat paní Běle Třebínové a paní Evě Šmausové za jejich čas a ochotu při našich rozhovorech.

Obsah

1 Úvod	8
2. Cíle práce a metodologie práce.....	9
2.1 Cíl, úkoly a předmět práce	9
2.2 Metody práce.....	10
2.3 Rozbor literatury.....	12
3 Vývoj sportu osob se zdravotním postižením	14
3.1 Rehabilitační ústav Kladruby	16
3.2 Kladrubské hry	17
3.3 Paralympijské hnutí	18
3.4 Historie plavání osob s tělesným postižením	30
3.5 Soutěže tělesně postižených plavců a jejich kategorie	35
4 Paralympionička Běla Třebínová	47
4.1 Hlavní životní milníky Běly třebínové	47
4.2 Hlavní milníky sportovní kariéry Běly Třebínové	49
4.2.1 Účast Běly Třebínové na Mistrovstvích Evropy.....	49
4.2.2 Účast Běly Třebínové na Mistrovstvích světa	52
4.2.3 Účast Běly Třebínové na paralympijských hrách	55
4.2.4 Ocenění nejlepšího handicapovaného sportovce roku	63
4.2.5 Problematika dopingů.....	65
4.2.7 Hodnocení nejlepších plavkyň s tělesným postižením	71
5 Závěr	79
Referenční seznam literatury	80
Seznam obrázků	83
Příloha 1.	85

1 Úvod

Při výběru tématu naší bakalářské práce zapůsobila řada faktorů. První z nich byl ten, že studuji tělovýchovu a sport. Druhým faktorem, který nás ovlivnil při výběru tématu pro naši práci byl ten, že se můj starší bratr narodil s dětskou mozkovou obrnou. Můj vztah k tělesně postiženým lidem je tedy velice kladný a s danou problematikou jsem se seznamoval již od mého útlého dětství. Dalším důvodem bylo to, že daná problematika není příliš diskutované téma a existuje pouze omezené množství literatury, která by pojednávala o sportu postižených nebo dokonce o konkrétním tělesně postiženém sportovci.

Jako další faktor, který nás při výběru tématu ovlivnil, byl fakt, že plavání a celkově prostředí bazénu je mi velmi blízké, proto jsem během mých studií brigádně pracoval jako plavčík. Tyto všechny okolnosti a možná i další nás přivedly k tématu, které se zabývá naší nejúspěšnější tělesně postiženou plavkyní – Bělou Třebínovou, rozenou Hlaváčkovou. A ve chvíli, kdy se nám ji podařilo zkontaktovat a nabídnout jí možnost, napsat o ní bakalářskou práci a ona souhlasila, volba byla jasná.

Později jsme zjistili, jak zajímavá práce při zpracovávání našeho tématu může být. Dostali jsme se do problematiky sportu tělesně postižených a dozvěděli jsme se spoustu zajímavých skutečností z vrcholných soutěží plavání tělesně postižených a příprav na ně.

2. Cíle práce a metodologie práce

2.1 Cíl, úkoly a předmět práce

Cílem této práce je na základě rozhovorů a syntézy odborných zdrojů zpracovat vývoj sportovní kariéry české paralympioničky Běly Třebínové. Včetně zaznamenání významných životních a sportovních milníků.

Stanovený cíl je dále rozčleněn do těchto dílčích úkolů:

- Provést detailní obsahovou analýzu všech dostupných písemných, fotografických a filmových pramenů, literatury, biografických vzpomínek a internetových zdrojů.
- Zpracovat stručný nástin historie plavání tělesně postižených ve světě a historie českého plavání tělesně postižených. Tento nástin doplnit dobovými fotografiemi, snímky a obrázky.
- Provést řízené rozhovory o životě a vývoji sportovní kariéry s paní Bělou Třebínovou a její osobní trenérkou paní Evou Šmausovou. Získané informace chronologicky uspořádat od dětství do současnosti.
- Zhodnotit nejlepší plavkyně s tělesným postižením na světě v celé historii.
- Z hlediska obsahového je práce zaměřena na osobnost významné českobudějovické tělesně postižené plavkyně Běly Třebínové, rozené Hlaváčkové a dále na historii plavání osob s tělesným postižením na území České republiky.
- Z hlediska časového je předmět práce vymezen na období mezi roky 1976 a 2016.
- Z hlediska věcného je bezprostředně zaměřen na plavání osob s tělesným postižením a na největší sportovní úspěchy Běly Třebínové.

2.2 Metody práce

Jako metody práce byly použity standartní historické metody, především přímá, které popisuje skutečnost pomocí jednoho nebo více pramenů a progresivní a v omezené míře i biografická a nepřímá. Na vymezení časového vývoje je použita progresivní metoda, tedy metoda popisu z minulosti do současnosti u jednotlivých kapitol. Důraz byl kladen na pramenné poznání, zejména využití dobové i současné literatury a oficiálních internetových stránek.

Subjektem biografického přístupu jsou živí lidé a jeho primárním zájmem je jimi vnímaná a interpretovaná minulost. Na první pohled vypadá vše jednoduše. Nicméně, biografický přístup v antropologii používá ustálenou a propracovanou škálu metodologických postupů, ale i specifická teoretická východiska.

Pro účely naší práce bylo nutné využít řízený rozhovor. Řízený rozhovor patří do skupiny výzkumných rozhovorů a stojí mezi dvěma základními druhy rozhovorů. Mezi strukturovaným a nestrukturovaným rozhovorem. Tvůrce rozhovoru má předem připravený návod, ale nemusí ho přesně dodržovat. Tato metoda je často využívána, protože umožňuje tazateli měnit pořadí otázek a dle situace přidávat další

Hlavní položené otázky:

- Kde jste se narodila?
- V kolika letech jste začala se sportem?
- Jaký sport jste dělala?
- Podporovali Vás ve sportování rodiče?
- V kolika letech jste přišla do kontaktu s vodou?
- Kdy jste si uvědomila, že právě plavání bude Vaším sportem?
- Pamatujete si Vaše první závody v plavání?
- Kdy se začaly projevovat Vaše zdravotní potíže?
- Můžete charakterizovat Vaše onemocnění?
- Jak jste se dokázala i přes Váš zdravotní stav vrátit ke sportu a ještě k tomu na vyšší úrovni, než tomu bylo dříve?

- Které závody na profesionální úrovni byly Vaše první?
- Můžeme si teď společně projít Vaše sportovní úspěchy po ME v roce 2001?
- Kdo Vás v té době trénoval?
- Proč jste se přestěhovala do Českých Budějovic?

2.3 Rozbor literatury

Naším prvním zdrojem byly oficiální webové stránky Rehabilitačního ústavu Kladruby. Zde jsme měli možnost dohledat počátky vývoje sportu osob s tělesným postižením a sportovních her pro tělesně postižené, což bylo nezbytné, k uvedení do dané problematiky. Při vyhledávání na toto téma navazujících informací nám vyšla vstříc Vědecká knihovna v Olomouci, s jejíž pomocí jsme provedli rešerše článků z časopisu *Vozíčkář*. Tento časopis se z velké části zabývá právě pohybovými aktivitami osob s tělesným postižením. Ve čtvrtém dílu vydaném v roce 2003 byl výborně zpracovaný průběh vůbec prvních Kladrubských her, Srdečný, V. (2003). *Malé jubileum. Vozíčkář: časopis nejen pro sedící*, (4). Praha. Dalšími bezesporu důležitými zdroji byla publikace Kábele, J. (1992) - *Sport vozíčkářů*. Praha: Olympia a Guttman, L. (1976) - *Sport for the physically disabled*. Oxford: Alden Press., které nám pomohly zpracovat problematiku paralympijského hnutí. K problematice samotného plavání osob s tělesným postižením nám posloužila skripta z FTVS Univerzity Karlovy v Praze, která nám opět propůjčili ve Vědecké knihovně v Olomouci - *Zdravotní a léčebné plavání*, jejichž autorkou je Bělková-Preislerová (1994). Praha: Karolinum.

Absolutně nejdůležitějšími zdroji pro tuto práci jsou bezesporu rozhovory se samotnou paní Bělou Třebínovou a rozhovory s její osobní trenérkou paní Evou Šmausovou. Tyto rozhovory proběhly na konci roku 2016. Pomocí získaných informací jsme sepsali životní a sportovní milníky paní Třebínové, od jejích prvních kontaktů se sportem v útlém dětství až po její největší sportovní úspěchy. Paní trenérka Šmausová nám umožnila nahlédnout do profesionální přípravy na Paralympijské hry v Rio de Janeiro 2016. Samozřejmě nám nemohla poskytnout náhled do všech originálních tréninkových plánů. Prozradila by tím své trenérské know-how. Ale i tak nám poskytla množství důležitých informací o trénincích Běly Třebínové na její poslední Paralympijské hry (2016). Je třeba zmínit další důležité zdroje, které jsou internetového charakteru, jelikož existuje pouze omezené množství písemných publikací dané problematiky. Jedná se především o oficiální stránky České asociace tělesně handicapovaných sportovců (CATHS) - <http://www.caths.cz>, oficiální stránky České televize - <http://www.ceskatelevize.cz/>,

oficiální stránky plavání bez bariér (Kontakt Bb) - <http://www.kontaktbb.cz/>, oficiální stránky paralympijského výboru - <http://www.paralympic.org/> a další.

3 Vývoj sportu osob se zdravotním postižením

Historie sportu zdravotně postižených je poměrně krátká. První sportovní klub pro sportovce se sluchovým postižením byl založen roku 1888 v Berlíně. Mezinárodní organizace neslyšících byla vytvořena o několik let později a to až roku 1924. Vyskytovaly se však případy, kdy sportovci se zdravotním postižením soutěžili společně se zdravými sportovci, jednalo se však o výjimečné případy.¹

Během světových válek si lidstvo samo vytvořilo zástupy tělesně postižených. Z určitého pohledu je pak paradoxem, že právě pod vlivem něčeho tak negativního, jako je válka, může mít pozitivní přínos. Tím pozitivním přínosem se stal poměrně náhlý posun ve vztahu společnosti k jedincům se zdravotním postižením. Byli to právě váleční veteráni, kteří dali společnosti podnět k tomu, aby přiměla své nejlepší odborníky k nacházení řešení jejich problému. Tímto řešením se velice záhy ukázal být sport. Především po II. světové válce je zmiňovaný postup nejmarkantnější. Lze jej sledovat v mnoha zemích. Pro účely této práce se zaměřujeme především na jedno z největších ohnisek vzniku sportu pro osoby se zdravotním postižením – Rehabilitační ústav Kladruby.²

Organizovaný sport pro osoby s tělesným postižením se začal rozvíjet v 50. letech minulého století. První informace byly zaznamenány v rehabilitačních ústavech pro osoby s míšními lézích (Stoke Mandeville, Kladruby). Roku 1960 vznikla Mezinárodní sportovní organizace pro postižené (International Sport Organisation for the Disabled), která zastřešovala sportovce s amputacemi, zrakovým postižením a poraněním míchy. V roce 1968 byla založena Mezinárodní organizace pro cerebrální parézu, která měla podnět ke vzniku organizace CP - ISRA. Ta měla za úkol přivést ke sportu co nejvíce osob s dětskou mozkovou obrnou. Závodníci s centrálními poruchami hybnosti byli aktivně přivedeni do Paralympijských her roku 1980.³

Z důvodů celkové profilace a koordinace v jednotlivých sportovních organizacích byl roku 1982 vytvořen Mezinárodní koordinační výbor ICC (International Coordination

¹ Kudláček, M. (2007). *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého, s 14.

² <http://rehabilitace.cz/czech/index.php?page=historie>

³ Kudláček, M. (2007). *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého, s 14.

Committee). Jeho úkolem bylo především organizovat paralympijské hry a zastupovat výše zmíněné organizace sportovců se zdravotním postižením. Roku 1989 byl založen hlavní zastřešující orgán paralympijského hnutí - Mezinárodní paralympijský výbor IPC (International Paralympic Committee), který byl ustanoven jako demokratická organizace. Sdružuje federace pro jednotlivé typy postižení (vyjma sluchového), řídí jejich chod, financování, dohlíží a koordinuje nejen organizaci letních a zimních paralympijských her, ale rovněž i mezinárodní či kontinentální soutěže (mistrovství světa apod.) pro osoby se zdravotním postižením. Kromě jiného prosazuje integraci sportu zdravotně postižených do mezinárodního hnutí nepostižených sportovců a podporuje vzdělávací a rehabilitační program a výzkumy. ⁴

Obrázek 1. RÚ Kladruby z roku 1947. <http://www.sberatelstvi.cz/23-pohlednice/17-plzensky-kraj/160-tachov-vf/120/?filtr1=kup-ted>

⁴ <http://rehabilitace.cz/czech/index.php?page=historie>

3.1 Rehabilitační ústav Kladruby

V roce 1932 bylo rozhodnuto postavit nové sanatorium pro léčbu tuberkulózy kostí a to nedaleko osady Kladruby. Vedoucí osobností, která se zasadila o výstavbu sanatoria, byl doktor Schiller. Kompletně byla stavba dokončena v roce 1941 a do provozu byla dána jako vojenská nemocnice o rok později. Nacisté zde zřídili „Forschungsinstitut der D. A. F. Kladruby“ jehož část měl pronajatou Wehrmacht pro raněné frontové vojáky. Tak zde vznikl „Reserve Lasaret Wlaschim“.⁵

V době největších válečných ztrát bylo v ústavu až 1 200 německých vojáků. Po skončení II. světové války sloužil ústav jako sovětská repatriační stanice, kterou procházeli bývalí sovětští vojáci před návratem domů. Od ledna do září v roce 1946 byl ústav ve správě Ústřední rady odborů, zařízení zcela postrádalo účel a koncepci. Dne 1. října 1946 převzalo ústav do péče Ministerstvo zdravotnictví. Byly provedeny nezbytné úpravy, včetně vybavení interiéru. Podle zachované knihy příjmů pacientů zde ke zkušebnímu provozu dne 21. dubna 1947 nastoupilo 27 pacientů. V tomto období probíhalo i první školení odborného personálu, které prováděly rehabilitační pracovnice z USA. Prvními českými frekventanty byli učitelé tělesné výchovy. Oficiální zahájení provozu se uskutečnilo 1. prosince 1947, kdy zařízení neslo název „Státní ústav doléčovací“ s kapacitou 160 lůžek. Z počátku ústav sloužil pro doléčování invalidů a postupně přecházel k léčení poruch pohybového ústrojí po operacích a úrazech. V průběhu let docházelo k rozšiřování oboru rehabilitace i požadavků na něj kladených. To se projevilo v rozšiřování základní rehabilitační péče a také zvýšenými nároky na poskytování péče ošetrovatelské. Proto byla v listopadu roku 1955 otevřena nová léčebná budova, která rozšiřovala kapacitu lůžek celkem na 210. V roce 1975 byl s ohledem na potřeby jedinců s tělesným postižením uveden do provozu sportovní areál, areál minigolfu a rozsáhlý lesopark. Na další významnější stavební zásahy nastala vůle až po roce 1989. V letech 1991 - 1995 bylo vybudováno nové komunikační jádro se třemi novými výtahy, vyšetřovny a jídelny pro méně mobilní klienty. V říjnu v roce 1995 bylo slavnostně otevřeno rehabilitační oddělení s moderním vybavením, které podstatně zvýšilo úroveň poskytované péče. V

⁵ Tamtéž.

roce 2003 byla dokončena rekonstrukce staré budovy rehabilitace, kompletně byly rekonstruovány dosavadní bazény, nově byl vystavěn pětadvacetimetrový plavecký bazén, bazén s pohyblivým dnem, vířivka, fitness sál a 2 menší tělocvičny. Rekonstruována byla také tělocvična a kinosál. Od poloviny 90. let zde působí pracovníci Kontaktu bB, kteří zde provádějí nábor osob s tělesným postižením se zájmem o plavecké aktivity.⁶

3.2 Kladrubské hry

V historii sportovních akcí určených pro jedince se speciálními potřebami zaujímají jedno z nejvýznamnějších míst Kladrubské hry. Jejich prvním a stálým dějištěm byl a stále je Rehabilitační ústav v Kladrubech u Vlašimi. Rehabilitační ústav v Kladrubech u Vlašimi byl jedním z prvních rehabilitačních ústavů v poválečném Československu. Oficiálně byl uveden do provozu 1. září 1947. Také díky této okolnosti se jedna z prvních sportovních akcí pro zdravotně postižené jedince, která se odehrála na našem území, konala právě v Kladrubech. Sportovní činnost byla již od počátku součástí komplexní rehabilitační péče na oddělení léčebné tělesné výchovy. Myšlenka vzniku „sportovních her“ pro pacienty byla od počátku podporována všemi lékaři, zdravotnickými i ostatními pracovníky ústavu. Proto první Kladrubské hry mohly být zahájeny již 15. dubna 1948. Není tak bez zajímavosti, že se tyto hry odehrály o několik měsíců dříve, než hry Sira Ludwiga Guttmanna ve Stoke Mandeville.⁷

Srdečný (2003) se věnuje ve své publikaci celé akci velmi podrobně. Popsal ji takto: Hry zahájila fanfára Frída Bílého z balkonu ústavu, nástup závodníků a slavnostní projev ředitele ústavu. V prostoru za původní dřevěnou tělocvičnou byla vyvěšena vlajka, zhotovená pacienty oddělení léčby prací, znázorňující SUD (státní ústav doléčovací). Na malém prostoru se uskutečnila první disciplína – vrh koulí. Soutěžilo se deset dnů (15. –24. dubna), soboty a neděle nevyjímaje, mnohdy do pozdního odpoledne, za účasti 82 závodníků. Pacienti byli rozděleni do skupin podle druhu a velikosti zdravotního postižení: skupina A – postižení horní končetiny, skupina B – postižení dolní končetiny,

⁶ <http://rehabilitace.cz/czech/index.php?page=historie>

⁷ Tamtéž

skupina C – amputace dolní končetiny,

skupina D – paraplegie dolních končetin⁸

Byly navrženy následující disciplíny: pro muže vrh koulí, hod medicinbalem, hod šípkami, střelba na koš, plavání, skoky do vody, zadržení dechu pod vodou, skok vysoký, skok daleký, chůze na 3 km, běh na 1 km, přespolní běh na 3 km, stolní tenis, palubní hra, šachy, dáma. Pro ženy hod medicinbalem, hod šípkami, střelba na koš, skok vysoký, skok daleký, stolní tenis, palubní hra. Mimo část sportovní se soutěžilo i v části kulturní (sólový zpěv, výtvarná část – výrobky z léčby prací). Nezapomínalo se ani na vyhodnocování, na stupně vítězů a na diplomy. Vzhledem k mnoha okolnostem se však po jejich zopakování v roce 1949 hry na nějaký čas odmlčely. Podle Srdečného to byl důsledek nekompetentnosti rozhodujících činitelů. V průběhu vývoje sportovní činnosti nastaly také vážné potíže. Odpůrci této činnosti využili své funkční postavení, prokázali neschopnost vžít se do života pacientů, nehledě na omezené vědomosti z komplexní léčebné rehabilitace, a po druhých Kladrubských hrách v roce 1948 sportovní činnost zakázali. Zákaz trval 10 let. Třetí Kladrubské hry byly obnoveny až v roce 1958 a uskutečňují se do dnešní doby.⁹

3.3 Paralympijské hnutí

Bez nadsázky lze konstatovat, že II. světová válka se stala nejvýraznějším předělem novodobých dějin. Dotkla se veškerého dění téměř na celém světě. Ve vztahu ke sportu i k lidem se zdravotním postižením tomu nebylo jinak. V první polovině 30. let se Německo zcela bez odporu podvolovalo ideologii Hitlerovy NSDAP. V okolních zemích včetně Československa docházelo ke střetům s německými nacionalistickými skupinami. Již předválečné běsnění tak vyhnalo mnoho obyvatel z německých a okolních zemí do exilu. Jedním z těch, kteří z tohoto důvodu opustil kontinentální Evropu, byl i Dr. Ludwig Guttmann. Narodil se roku 1899 v Německu a vyrůstal s dalšími třemi sourozenci. Ve věku 18 let dělal dobrovolníka v místní nemocnici, která se starala o horníky po úrazech zapříčiněných v dolech. Právě tato zkušenost v něm zanechala hluboké pocity, které vedly k jeho pomoci pro postižené osoby. V dubnu 1918 začal studovat medicínu na univerzitě

⁸ Srdečný, V. (1977). *Tělesná výchova zdravotně oslabených*. Učebnice pro pedagogickou fakultu. Praha: SPN

⁹ Srdečný, V. (2003). *Malé jubileum. Vozíčkář* č. 4, 2003. Brno: Liga vozíčkářů. s. 11-13.

ve Varšavě, kterou úspěšně dokončil a začal kariéru pediatra. Posléze se začal více věnovat oborům neurochirurgie a neurologie, které měly zásadní vliv v jeho životě. Roku 1939 se Ludwig Guttmann přestěhoval se svou rodinou do Anglie. Usadil se v Oxfordu a začal plánovat své výzkumné projekty, které vedly k vytvoření jeho kariéry ve Stoke Mandeville. Roku 1944 byl jmenován britskou vládou ředitelem na klinice ve Stoke Mandeville, kde se pacienti léčili s poraněním páteře. Věřil, že sport je nejlepší způsob léčby pro tyto pacienty, především pro zraněné vojáky. Budoval jim tak fyzickou sílu a sebeúctu. Tento věhlasný německý chirurg působil v Židovské nemocnici v tehdy německé Vratislavi (Breslau, nyní Wrocław).¹⁰

Obrázek 2. Dr. Ludwig Guttmann, <http://www.thevitruvianman.org/right-thing-2/>

Nové centrum bylo zřízeno při nemocnici Stoke Mandeville Hospital mezi obcemi Stoke Mandeville a Aylesbury poblíž Londýna a Guttmann byl jmenován ředitelem tohoto centra (v této pozici setrval do roku 1966). Ještě během II. světové války se zařízení stalo nejdůležitějším centrem tohoto druhu v Anglii. Byly to právě události války a následné léčení zraněných veteránů, které významně ovlivnily Guttmana v pohledu na léčbu. Za zcela nový přístup bylo považováno to, co se pro Guttmana jeví jako naprosto samozřejmá součást léčby - využití sportovních aktivit. Jako součást terapie pro jedince s míšními lézemi tak začal uplatňovat sport již krátce po založení centra. Považoval jej za jeden z

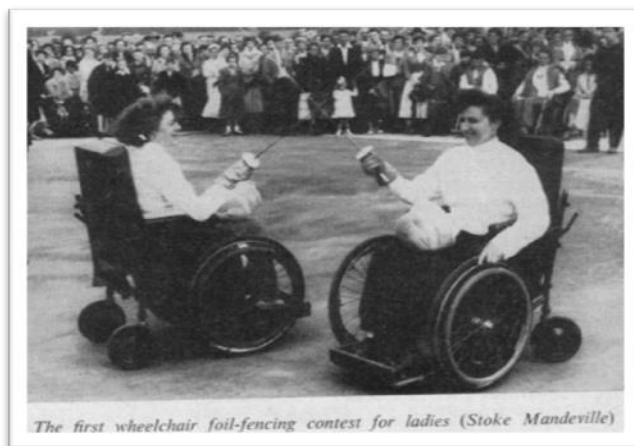
¹⁰ Kábele, J. (1992). *Sport vozíčkářů*. Praha: Olympia, s. 53.

nemnoha nástrojů, které v pacientech kromě fyzické zdatnosti vypěstují také „self-respect“ – tedy sebejistotu a sebeúctu. Tyto vlastnosti byly právě při léčení daných postižení pro další život pacientů klíčové. Sportovní aktivity tak byly provozovány nikoliv na základě dobrovolnosti, ale jako povinná terapie. Hrály se šipky, stolní tenis, různé hry s odbíjením míče, šplhání na provazu, „wheelchair polo“ (pólo na vozíku), provozovala se lukostřelba. Již v roce 1946 se objevily první pokusy o přizpůsobení řady sportovních disciplín, resp. sportovních her tělesně postiženým - vozíčkářům. Významnou roli v tomto ohledu sehrály národní tradice a individuální zkušenosti fyzioterapeutů. V USA a Kanadě byly modifikovány lehkootletické disciplíny, plavání a sportovní hry jako basketbal, softbal a vodní pólo. V Anglii se vedle lehké atletiky a plavání začal provozovat též šerm, kuželky, lukostřelba, vzpírání a volejbal. Vlastní soutěže však měly ve druhé polovině čtyřicátých let výlučně národní charakter, většina sportů byla provozována na základě pravidel dohodnutých v rámci jednotlivých rehabilitačních center, maximálně pak regionálně. Proto první sportovní kontakty a měření sil probíhalo především uvnitř těchto center, někdy i mezi jednotlivými centry navzájem. Spolková či klubová tělovýchova lidí s tělesným postižením v té době neexistovala. Zde je vhodné připomenout „Kladrubské hry“ - u nás, v tehdejší poválečné ČSR se konaly jako historicky první oficiální herní soutěže tohoto druhu na světě.¹¹

Z dnešního pohledu významnějším předělem se stává 28. červenec 1948. Tehdy, v den slavnostního ceremoniálu zahájení XIV. olympijských her v Londýně, Sir Ludwig Guttmann do historie uvedl první sportovní soutěž pro atlety s tělesným postižením, kteří se pohybovali na vozíku. Soutěž nesla název jím vedeného rehabilitačního centra: The Stoke Mandeville Games. Soutěžilo se v lehkootletických disciplínách, jízdách zručnosti, kuželných a lukostřelbě. Guttmann již v roce 1949 uveřejnil svoji vizi sportovních her špičkových zdravotně postižených sportovců jako období olympijských her nepostižených. Podobně jako na britských ostrovech se začal sport vozíčkářů rozvíjet také na evropském kontinentu a v USA, kde se tak dělo především zásluhou rehabilitačních center pro válečné veterány (PVA - Paralyzed Veterans of America), které byly zřizovány ve všech amerických

¹¹ Kábele, J. (1992). *Sport vozíčkářů*. Praha: Olympia, s. 54-55.

státech. Rehabilitačnímu centru ve Stoke Mandeville nepochybně patří světový primát v pořadatelsví prvních mezinárodních sportovních her tělesně postižených - vozíčkářů. Konaly se tam v roce 1952 za účasti 130 sportovců a sportovkyň. Proti družstvu z Anglie se postavili sportovci z Nizozemí. Popularita her ve Stoke Mandeville, účast sportovců vozíčkářů z mnoha zemí, stále vzrůstající obliba sportovních aktivit mezi těžce tělesně postiženými a možná také jeho honorování pohárem Sira Thomase Fearnlyho (za zásluhy o prosazování Olympijského hnutí) – to vše přimělo dr. Guttmanna v roce 1957 k založení mezinárodní sportovní organizace pro vozíčkáře. Na paměť místa prvních mezinárodních her vozíčkářů nese název Mezinárodní federace her ve Stoke Mandeville (ISMGF - International Stoke Mandeville Games Federation). Posláním organizace bylo nejen pořádat pravidelné soutěže a závody v mezinárodním měřítku, ale též usměrňovat vývoj jednotlivých sportovních disciplín, určovat herní pravidla a stanovovat základní kritéria pro sportovní zdravotní klasifikaci vozíčkářů. Guttmann chtěl vytvořit takový systém sportovních soutěží zdravotně postižených osob, který by byl ekvivalentní olympijským hrám zdravých sportovců s tím, že tyto hry by byly pořádány ve čtyřletém cyklu ve stejné zemi jako olympijské hry.¹²

Obrázek 3. Zápas v šermu vozíčkářů v Mandeville. <http://www.reflex.cz/galerie/zpravy/28773/?foto=2>

Guttmannova myšlenka se poprvé naplnila v roce 1960, kdy necelé dva měsíce po skončení Olympijských her pro zdravé sportovce v Římě proběhly v témže městě historické I. paralympijské hry. Od této doby byl dr. Guttmann hlavním iniciátorem všech dalších

¹² Kábele, J. (1992). *Sport vozíčkářů*. Praha: Olympia, s. 56.

paralympijských her až do své smrti v roce 1980. Je právem nazýván Coubertinem paralympijského hnutí.¹³

Před Druhou světovou válkou 80% všech paraplegiků zemřelo do 3 let po úraze. Díky dnešní oblibě sportu, který přispívá k lepšímu fyzickému a psychickému stavu handicapovaných se 80% všech takto postižených jedinců dožívá stejného věku, jako průměrná populace.

Významný podíl zásluh za tento vývoj patří Siru Ludwigu Guttmannovi, zakladateli Ústavu pro rehabilitaci válečných veteránů s míšními lézím – National Spinal Injuries Centre ve Stoke Mandeville v roce 1944. Byl jedním z prvních, kdo začal prosazovat využívání sportu při rehabilitaci zdravotně postižených. Z počátku využíval jednoduché aktivity: kuželky, kulečnick, šipky, lukostřelba a stolní tenis. Úspěch těchto prvních vlašťovek ujistily Guttmanna o tom, že se jeho terapie ubírá správnou cestou. V roce 1952 zahájil první mezinárodní hry – International Stoke Mandeville Games, předchůdce paralympijských her, které se odehrávají ve stejném čase a většinou na stejném místě, jako letní olympijské hry. Pro dr. Ludwiga Guttmanna je přínos sportu pro těžce postiženého jedince mnohem výraznější, než pro jedince bez tělesného postižení.¹⁴

Přínos sportu pro osoby s tělesným postižením podle dr. Guttmanna nespočívá pouze v oblasti tělesné ale i psychické. Vycházel z faktu, že lidé se získaným tělesným postižením prochází přirozenou a nevyhnutelnou fází vyrovnání se s danou skutečností, která je velmi složitá nejen pro samotnou osobu s postižením, ale i pro její blízké okolí. Považoval zcela za nezbytné, aby docházelo ke začlenění do kolektivu a odstranění případné izolace. V uvedeném procesu nacházel možnost zvýšené sebedůvěry, vlastní důstojnosti a upevňování sociální pozice postiženého jedince ve společnosti.¹⁵

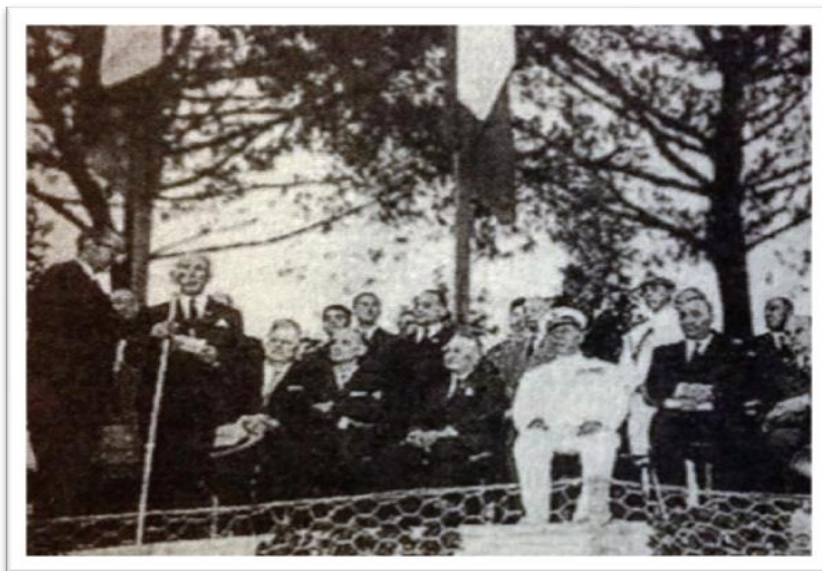
Paralympijské hry v roce 1960 v Římě reprezentovaly záměr spojit olympijské a paralympijské hry. Proběhly v přímé návaznosti na XVII. olympijské hry a zúčastnilo se jich 400 handicapovaných sportovců z 23 zemí. Náročnost přípravy i špičkové výkony atletů na paralympijských hrách se dokonale vyrovnají olympijským hrám, avšak liší se velkým

¹³Guttmann, L. (1976). *Textbook of Sport for the Disabled*. Aylesbury : HM+ M, s. 33-34.

¹⁴ Tamtéž.

¹⁵ Guttmann, L. (1976). *Textbook of Sport for the Disabled*. Aylesbury : HM+ M, s. 35.

počtem různých klasifikačních kategorií pro jednotlivé soutěžní disciplíny. Z toho vyplývají i vyšší nároky na časovou koordinaci her a financování sportovců. Soutěže proběhly na stejných sportovištích jako Olympijské hry. Jednotlivé soutěže byly vypsány pouze pro sportovce s paraplegií, kteří soutěžili v lukostřelbě, basketbalu, šermu, lehké atletice a plavání. Utkali se také v neobvyklých soutěžích jako hod míčkem na cíl, hod oštěpem na cíl, hod kuželkou, stolní tenis a biliár. ¹⁶

Obrázek 4. Zahajovací ceremoniál Letních paralympijských her v Římě 1960. Kudláček, M. (2007)

Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci

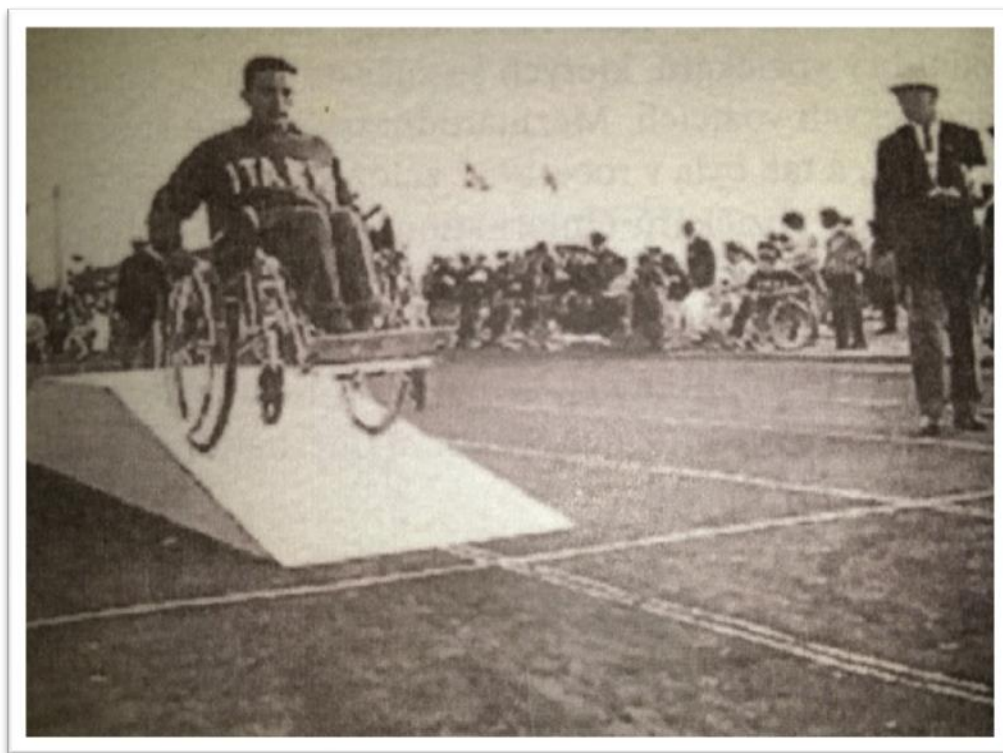
V listopadu roku 1964 se do hlavního města Japonska sjelo 370 sportovců z 22 zemí světa k pětidenním soutěžím. Byli ubytováni v olympijské vesnici, kde 2 týdny před tím bydlelo 7000 účastníků olympijských her. Zahajovací ceremoniál proběhl 8. listopadu na stadionu OdaField. Ceremoniálu se zúčastnilo 2000 diváků, mezi nimi i japonský korunní princ Akihito a princezna Michiko. K disciplínám, které byly na program v roce 1960, přibyl sprint na 60m, štafeta na 4 x 60m, slalom na vozíku, hod diskem a vzpírání. ¹⁷

V roce 1968 se Paralympijské hry konaly v Izraeli, ve městě Ramat Gan, poblíž Tel Avivu, i když se původně měly konat v Mexiku, avšak mexičtí organizátoři nebyli schopni paralympiádu zabezpečit. Zahajovací ceremoniál III. paralympijských her se uskutečnil na

¹⁶ Kudláček, M. (2007) *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením.* Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, s. 6.

¹⁷ Tamtéž.

univerzitním stadionu v Jeruzalémě a zúčastnilo se ho přes 25 000 diváků. Her se zúčastnilo 750 sportovců z 29 zemí světa. Nejúspěšnější byla výprava z USA. Do paměti se jistě vtiskl finálový zápas basketbalu mezi USA a domácím týmem Izraele, který dokázal dosud neporažený výběr z USA porazit 49:40. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, darts, biliár, plavání, stolní tenis, basketbal, šerm, vzpírání a lawn bowls (petang).¹⁸

Obrázek 5. Slalom na vozíku na LPH 1964. Kudláček, M. (2007) *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci

IV. paralympijské hry se konaly v roce 1972 v Německém Heidelbergu. Organizačním garantem se stala západoněmecká Asociace zdravotně postižených sportovců. Původní záměr pořadatelů využít Mnichovskou olympijskou vesnici a uspořádat hry v Mnichově se nezdařil, neboť olympijská vesnice přešla okamžitě po skončení olympijských her do soukromých rukou a nedošlo k dohodě o jejím možném pronajmutí. Proto byly hry přemístěny do univerzitního města Heidelberg. Soutěže probíhaly na univerzitních

¹⁸ Kudláček, M. (2007) *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, s. 7.

sportovištích Fakulty tělesné výchovy a sportu od 3. do 9. srpna. Paralympiády se zúčastnilo celkem 1004 závodníků, z nichž bylo 273 žen. Program soutěží byl totožný s předchozí Paralympiádou v Ramat Ganu s tím, že byl vypuštěn hod kuželkou a nově zařazen sprint na 40m pro osoby s kvadruplegií.¹⁹

V roce 1976 nastal zlom. Do této doby byli mezi účastníky ve vysoké míře zastoupeni především váleční veteráni s míšní lézí – vozíčkáři. Avšak právě na těchto paralympijských hrách se odehrálo něco, co vyžaduje komentář. Totiž, že účast sportovců s jiným postižením než „pouze“ získanou míšní lézí tyto hry otevírá pro výrazně větší množství „civilní“ populace. Váleční veteráni společnosti posloužili v tom smyslu, že ji „donutili“ k zorganizování velké a nikoliv jednorázové sportovní akce, jejímiž protagonisty jsou i jedinci s jiným nežli válečným poraněním. Her se zúčastnilo rekordních 1560 sportovců ze 42 zemí světa, kteří byli ubytováni v bezbariérové studentské vesnici místní Yorské university. Poprvé byly do programu her zařazeny závody na 200, 400, 800 a 1500m, ve kterých podle očekávání dominovali američtí závodníci. Ti měli speciálně konstruované vozíky pro jízdy. Jejich výhodou byla zejména nižší váha, zešíkmení kol, úprava sedačky přímo na míru sportovce a menší průměr poháněcích obručí. ČSSR se na rozdíl od minulé paralympiády, ve které jsme získali stříbrnou medaili v atletice, těchto her se nezúčastnila. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, goalball, střelba, biliár, plavání, stolní tenis, vzpírání, basketbal, šerm, dartchery, sedící volejbal a lawn bowls (petang).²⁰

VI. paralympijské hry se konaly v roce 1980 v Nizozemském Arnhemu. Na zahajovacím ceremoniálu, který se uskutečnil 21. června, byla přítomna holandská princezna Margareta. Při ceremoniálu však poprvé chyběl zakladatel paralympiád sir Ludwig Guttmann, který zemřel v březnu tohoto roku. Paralympiáda v Arnhemu vytvořila účastnický rekord 2550 závodníků. Této paralympiády se zúčastnili i naši sportovci, teprve na druhých hrách. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, dartchery,

¹⁹ Tamtéž.

²⁰ Tamtéž.

goalball, střelba, plavání, stolní tenis, volejbal sedících, vzpírání, basketbal, šerm, wrestling a lawn bowls (petang).²¹

Již v roce 1977 bylo rozhodnuto o pořadatelsví olympiády v Los Angeles. Nezávislé národní organizace sportu postižených v USA začaly připravovat paralympijské hry, ale nepodařilo se jim navázat žádné formální vazby s organizačním výborem her v Los Angeles. Z těchto důvodů bylo rozhodnuto o přípravě paralympiády na Long Islandu v New Yorku. Organizační výbor se dostal do problémů se získáváním peněz a ISMGF (ISMGF stands for International Stoke Mandeville Games Federation) rozhodl přemístit místo her do Velké Británie. Nakonec se však podařilo získat prostředky a hry byly v roce 1984 zorganizovány jak v USA, tak i ve Velké Británii. Účastníci her v New Yorku byli přivítáni prezidentem Reaganem. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, boccia, cyklistika, fotbal pro 7, jezdectví, goalball, lawn bowls (petang), powerlifting, střelba, biliár, plavání, stolní tenis, volejbal sedících, vzpírání, basketbal, šerm a wrestling.²²

V roce 1988 (Soul, Jižní Korea) se her již tradičně zúčastnilo více sportovců z více zemí. Důležitým faktorem při přípravě paralympiády byla úzká vazba organizačního výboru paralympiády s organizačním výborem olympijských her v Soulu. Do historie se zapsalo náhlé rozhodnutí organizačního výboru zrušit disciplíny, ve kterých byli přihlášení méně než 3 sportovci. Toto rozhodnutí vzbudilo vlnu nevole mezi sportovci a národy, kterých se toto rozhodnutí týkalo. Na druhou stranu to byl jasný signál, že paralympiáda je elitní sportovní událostí. Zahajovacího ceremoniálu se zúčastnilo zhruba sto tisíc diváků a poprvé byla představena nová disciplína - tenis na vozíku. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, boccia, cyklistika, fotbal pro 7, goalball, judo, lawn bowls, powerlifting, střelba, biliár, plavání, stolní tenis, volejbal sedících, vzpírání, basketbal, šerm a tenis.²³

Hry v Barceloně roku 1992 jsou mnohými pamětníky označovány za proměnu paralympijských her v plnohodnotného partnera her olympijských. Organizační výbory

²¹ Kudláček, M. (2007) *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, s. 8.

²² Tamtéž.

²³ Kudláček, M. (2007) *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, s. 9.

byly výborně propojené a mimo jiné i maskot paralympiády pocházel od autora olympijského maskota. Při rostoucím počtu sportovců bylo hlavním problémem organizačního výboru udržení kvality sportovních výkonů a stanovení kritérií participace počtu sportovců v jednotlivých sportovních disciplínách i z jednotlivých zemí. V plavání byl představen integrovaný funkční klasifikační systém, který omezil některé původní favority v možnosti zisku medailového umístění. Těchto her se poprvé oficiálně zúčastnili sportovci z ČSSR. Bylo jich 29 a přivezli 13 medailí. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, boccia, cyklistika, fotbal pro 7, goalball, lawn bowls, judo, powerlifting, střelba, biliár, plavání, stolní tenis, volejbal sedících, vzpírání, basketbal, šerm a tenis.²⁴

X. paralympijských her v Atlantě se zúčastnilo 3195 sportovců ze 103 zemí. Soutěže se konaly ve 20 sportech a 508 disciplínách. 17 sportů mělo oficiální status a tři sporty byly představeny jako ukázkové sporty. Her se poprvé zúčastnilo také 56 sportovců s mentálním postižením, kteří soutěžili v několika vybraných disciplínách v atletice a plavání. Her se zúčastnilo také 46 našich sportovců. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, boccia, cyklistika, jezdeckví, fotbal pro 7, goalball, judo, lawn bowls, powerlifting, jachting, střelba, plavání, stolní tenis, volejbal sedících, basketbal, šerm, rugby a tenis.²⁵

XI. paralympijské hry se konaly roku 2000 v Sydney. Organizační výbor paralympijských her trval na tom, aby pracoval společně s organizačním výborem olympijských her. Toto předsevzetí se jim podařilo naplnit a úroveň organizace her tak výrazně stoupla, neboť veškeré služby včetně ubytování a dopravy byly zajišťovány stejnými osobami, respektive organizacemi. Účast České republiky v Sydney je nazývána skokem mezi velmoci. Do Sydney vyjelo 57 sportovců, kteří získali 43 medailí. V celkovém hodnocení pořadí zúčastněných zemí jsme se umístili na 11. místě. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, boccia, cyklistika, jezdeckví, fotbal pro 7, goalball, judo, powerlifting, jachting, střelba, plavání, stolní tenis, volejbal sedících, basketbal, šerm, rugby a tenis.²⁶

²⁴ Tamtéž.

²⁵ Tamtéž.

²⁶ Tamtéž.

XII. letní paralympijské hry se konaly 17. až 28. září 2004 v řeckých Athénách. Zúčastnilo se jich celkem 3808 sportovců ze 135 zemí celého světa. Z her byli kvůli obtížnému testování a přesnému vymezení klasifikační kategorie vyřazeni sportovci s limitací specifické pocruchy učení. K tomuto kroku bylo přistoupeno po konání Letních paralympijských her v Sydney (2000), kde bylo zjištěno, že většina španělského basketbalového týmu vůbec není takto handicapovaná. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, boccia, cyklistika, jezdeckví, fotbal pro 5, fotbal pro 7, goalball, judo, powerlifting, jachting, střelba, plavání, stolní tenis, volejbal sedících, basketbal, šerm, rugby a tenis.²⁷

Při Letních paralympijských hrách v čínském Pekingu v roce 2008 se soutěžila zúčastnilo 4124 sportovců ze 148 zemí, čímž byl pokořen rekord z Athén 2004. Během 11 dnů konání je na místě shlédlo rekordní množství návštěvníků, které si koupilo 2,1 mil. vstupenek. Televizní obraz byl zprostředkován do 75 zemí světa. Bylo provedeno více než 1100 dopingových testů (téměř dvojnásobek oproti hrám v Athénách 2004), přičemž bohužel 3 z nich byly pozitivní (v Athénách figurovalo 6 pozitivních testů). Zdaleka nejúspěšnější zemí her z hlediska zisku medailových umístění se stala Čína se 89/70/52 medailemi (zlato/stříbro/bronz), druhou nejúspěšnější zemí se stala Velká Británie (42/29/31 medailí). Z této skutečnosti lze vyzorovat rapidní vzrůst nadvlády Číny v paralympijském hnutí. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, boccia, cyklistika, jezdeckví, fotbal pro 5, fotbal pro 7, goalball, judo, powerlifting, veslování, jachting, střelba, plavání, stolní tenis, volejbal sedících, basketbal, šerm, rugby a tenis.²⁸

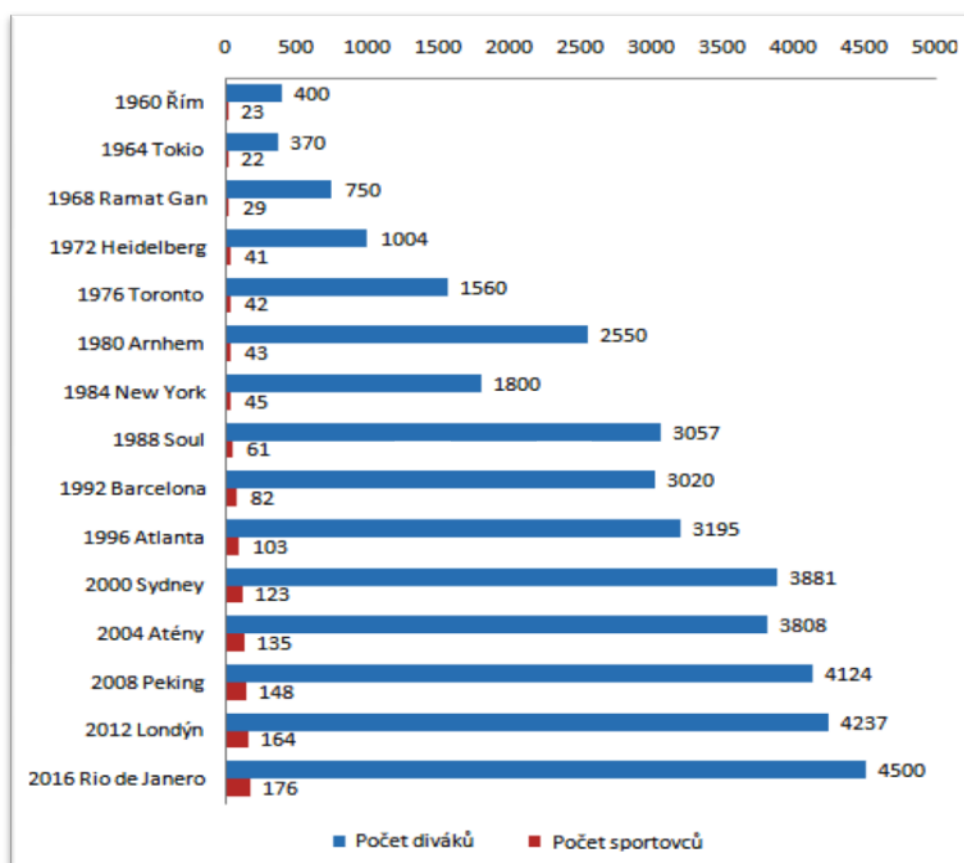
XIV. paralympijské hry se konaly v Londýně. Při své úvodní řeči předseda IPC sir Philip Craven popsal Londýn v roce 2012 jako "největší paralympijské hry všech dob", které se dočkají rekordních davů, počtu televizních vysílání, zúčastněných sportovců a mediálního pokrytí her. Vše, co pronesl sir Philip Craven se vyplnilo. Hry v Londýně konané od 30. srpna do 10. září měly rekordní počet sportovců, kterých se zúčastnilo na 4237 ze 164 zemí celého světa. Sportovci mezi sebou soutěžili ve 20 sportech. Nezapomenutelný

²⁷ Official website of the Paralympic Movement [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.paralympic.org/athens-2004>.

²⁸ Official website of the Paralympic Movement [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.paralympic.org/london-2012>.

byl především zahajovací ceremoniál, který se uskutečnil v nevídaném stylu. Zúčastnily se ho významné anglické osoby včetně královny Elizabeth II, herce Iana MacKillena nebo předního vědce Stephena Hawkinga. Hry měly velký dopad na místní populaci, jelikož každý 3 občan změnil svůj postoj vůči osobám se zdravotním postižením. V počtu obdržených zlatých medailí vyhrála opět Čína s celkově 95 zlatými kovy. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, boccia, cyklistika, jezdeckví, fotbal pro 5, fotbal pro 7, goalball, judo, powerlifting, veslování, jachting, střelba, plavání, stolní tenis, volejbal sedících, basketbal, šerm, rugby a tenis.²⁹

Aktuálně posledních Paralympijských her v Rio de Janeiro 2016 se zúčastnilo už přes 4500 sportovců ze 176 zemí světa. Čína opět kralovala se 107/81/51 medailemi (zlato/stříbro/bronz).³⁰

Obrázek 6. Graf 1. Grafické znázornění růstu počtu zúčastněných sportovců a diváků na jednotlivých paralympijských hrách.

³⁰ Official website of the Paralympic Movement [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.paralympic.org/rio-2016>.

3.4 Historie plavání osob s tělesným postižením

Již od prvopočátků dějin lidstva byla voda pro člověka jedním z nejpřirozenějších prostředí. Je všeobecně známo, jak snadno a naprosto přirozeně se děti již v tom nejujtější věku dokáží naučit plavat a vykonávat ve vodě pohyby, které by v daném okamžiku na souši nebyly schopny zvládnout. Lze říci, že tato skutečnost v plné míře platí i pro osoby s tělesným postižením. I v jejich případě představuje pohyb ve vodě nebo samotné plavání kromě jiného i možnost provádět pohyby a úkony, jež by kvůli své limitaci jinak nikdy nezvládli. V jistém smyslu tento fakt souvisí se skutečností, že se při plavání zapojují i svaly, které se v běžném životě jedince s tělesným postižením zanedbávají. Vodní prostředí kromě toho poskytuje také možnost lepší kontroly pohybu, přičemž samotný pohyb je důležitým faktorem z hlediska regenerace, kompenzace a rehabilitace. Účinky plavání, které patří mezi cyklické lokomoční pohybové aktivity a jehož specifíkem je, že ho mohou realizovat téměř všechny osoby s tělesným postižením, byť někdy jen v omezené míře, se navíc netýkají jen fyzické oblasti, ale hrají významnou roli i v oblasti psychosociální. ³¹

Jak uvádí Bělková ve své publikaci *Zdravotní a léčebné plavání (1994)*³², je to právě tento druh sportu, který nejvíce pomáhá při uvědomování si vlastního těla a rozsahu svých tělesných funkcí, při hodnocení vlastní pohybové potence a rozvoji prostorové orientace zejména u těch, kteří se po úrazu teprve seznamují s limitovanými životními podmínkami. Každý, byť sebemenší úspěch pak u postižených přispívá k posílení sebevědomí a odhodlání k aktivnímu způsobu života a znamená pro ně obrovské povzbuzení, což je důležitou součástí mentální hygieny. V rámci plaveckých aktivit dochází rovněž k rozšiřování sociálních kontaktů a k rozvoji společenské interakci, což podporuje vědomí sounáležitosti a rovnocenného postavení ve společnosti. ³³

Plavání jako sportovní odvětví má velice dlouhou historii, doklady svědčící o plavecké zdatnosti starověkých národů Přední Asie, Kréťanů či Indů pocházejí nejrůzněji

³¹ Bělková, T. (1994). *Zdravotní a léčebné plavání*. Praha: Karolinum. s. 43.

³² Tamtéž.

³³ Bělková, T. (1994). *Zdravotní a léčebné plavání*. Praha: Karolinum. s. 44.

ještě z období před naším letopočtem. Četnější a souvislejší informace jsou pak v tomto směru k dispozici především ze starověkého Řecka a Říma, kde bylo plavání stavěno bezmála na úroveň gramotnosti, byť, což není bez zajímavosti, nebylo v oné době v Řecku součástí olympijských slavností. Ve středověku však došlo prakticky v celé Evropě k výraznému zbrzdění celého sportovního vývoje, neboť plavání bylo tehdy převládajícím katolicismem označováno za bezbožné. Až doba humanismu a renesance se svým důrazem na člověka a jeho schopnosti a svou orientací na antiku vrátila plavání zpět do popředí zájmu, což se projevilo například vydáváním učebnic plavání nebo později také zakládáním plováren.

Hrdličková (2009) uvádí, že o rozšíření plavání jako takového mezi Slovy nás informují spisovatelé byzantští. (Byzantská říše neboli Východořímská říše 395 – 1453), později i ruské letopisy a národní pověsti.³⁴

Pavlíček (1978) hovoří o plaveckém výcviku v našich zemích již v 1. polovině 19. století, neboť Německo a Rakousko-Uhersko je považováno za centrum plaveckého rozvoje v Evropě. V Praze roku 1809 byla založena vojenská plovárna.³⁵

Kotlářová (2007) mluví o plavání, jako o organizovaném výcviku až v poslední polovině 19. století. Později se plavání, především sportovní, organizuje v plaveckých odborech, řízených plaveckou komisí při České amatérské atletické unii, založené roku 1897. Roku 1919 je založen Československý amatérský plavecký svaz, který se stává za rok členem FINA (Federation Internationale de Natation Amateur).³⁶

Kotlářová (2007) uvádí, že v roce 1948 bylo plavání součástí organizace Sokol a situace v plavání se zlepšovala. Po roce 1951 řídilo plavecký sport Ústředí plavecké sekce při ČSTVS (Československý svaz tělesné výchovy a sportu). Kolem roku 1956 s reformami armádního vrcholového sportu vznikaly Vojenské tělovýchovné jednoty (VTJ). V Praze byla založena VTJ Dukla Praha³⁷

³⁴ Hrdličková, P. (2009). *Komparace metodiky plavání pro handicapované* (Dizertační práce), Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, s. 21.

³⁵ Pavlíček, J. (1978). *Plavání* (pro posluchače odborné TV pedagogických fakult). Brno: Univerzita J. E. Purkyně, s. 16.

³⁶ Kotlářová, B. (2007). *Hry ve vodě a výuka základního plavání jako součást zdravotní tělesné výchovy* (Dizertační práce), Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, s. 39-40.

³⁷ Tamtéž.

Roku 1957 Stanislav Krajíček zakládá v Brně Oddíl synchronizovaného plavání. V 80. letech 19. století je řídicím orgánem sportovního plavání výbor Svazu plaveckých sportů ÚV ČSTV (Ústřední výbor Československého svazu tělesné výchovy). Roku 1980 byl uzákoněn plavecký výcvik na základních školách jako povinný. V současnosti řídí sportovní plaveckou činnost v České republice Český svaz plaveckých sportů pod ČSTV.³⁸

Historie plavání osob s tělesným postižením je samozřejmě mnohem mladší záležitostí. Jedním z důvodů je i skutečnost, že společnost věnovala v minulosti jedincům s handicapem jen velmi malou pozornost. Zemí, která v tomto směru udělala jeden z prvních významných kroků, byla bezesporu Velká Británie. V roce 1949 zorganizoval tamní plavecký klub Southgate Seals Swimming Club v Londýně plavecký mítink, na který kromě jiných pozval také šest dívek s tělesným postižením z lokální školy pro tělesně postižené dívky The Halliwick School for Crippled Girls. Tato skutečnost byla hlavním impulzem k tomu, že došlo ke zrodu myšlenky o vytvoření konceptu plavání pro tělesně postižené osoby. Postupně byla zpracována desetibodová Halliwickova metoda výuky plavání pro tělesně postižené jedince. Zasloužil se o to zejména James McMillan, který v jejím rámci úspěšně aplikoval principy hydrostatiky a hydrodynamiky. O dva roky později pak byl založen Halliwick Penguins Swimming Club, první plavecký klub sdružující tělesně postižené plavce, jenž byl ještě téhož roku zapsán do britské asociace ASA (Asociace amatérských plavců), která sdružovala veškeré plavecké kluby ve Velké Británii. V roce 1952 pak došlo k založení asociace The Halliwick Association Of Swimming Therapy, sdružující kluby pro plavání tělesně postižených osob. Ještě téhož roku McMillan otevřel v Londýně nový klub pro všechny věkové kategorie a veškeré formy zdravotního postižení, kde sám osobně trénoval nové spolupracovníky, a postupně odstartoval projekt Operace jahoda, v jehož rámci docházelo k otevírání dalších plaveckých klubů pro tělesně postižené v nejbližším okolí Londýna. Věnoval se rovněž propagaci Halliwickovy metody, jejímuž rozšíření nejen ve Velké Británii, ale i ve spoustě zemí Evropy a v Kanadě napomohl zejména mítink v květnu roku 1952, kterého se účastnili vysoce postavení

³⁸ Kössl, J., Krátký, F., & Marek, J. (1986). *Dějiny tělesné výchovy: Od roku 1848 do současnosti*. Praha: Olympia, s. 59.

zástupci ASA i reprezentanti lékařské komory pro zdravotně postižené.³⁹

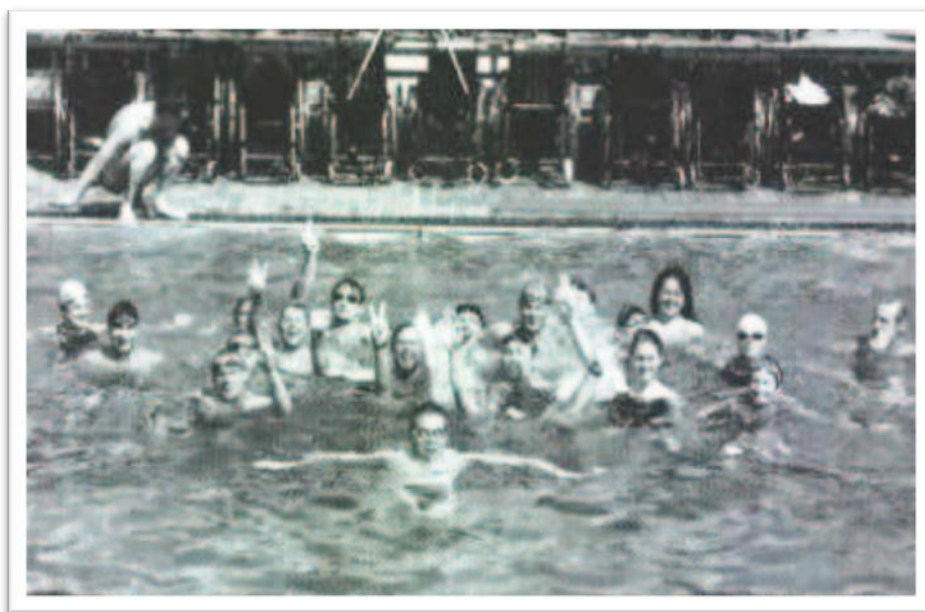
Již v roce 1953 byl pak v Londýně zorganizován první mezinárodní mítink plavců s tělesným postižením, který přímým přenosem vysílala britská národní televize. V roce 1965 došlo ve Woburn Abbey k založení samostatné asociace NASCH (National Association of Swimming Clubs for the Handicapped) nezávislé na existenci ostatních asociací a organizací, která se postupem času vyvinula až do dnešní podoby. V roce 1970 se tým tělesně postižených plavců Jamese McMillana s úspěchem zúčastnil dokonce plavby přes kanál La Manche. V roce 1990 byl uspořádán světový šampionát plavců s fyzickým postižením, na kterém byli rozděleni do skupin podle stupně postižení, což umožňovalo absolutně spravedlivé hodnocení jejich výkonů. A již o rok později byla představena oficiální klasifikace jednotlivých skupin, přičemž vznikly tři třídy, ve kterých plavci závodí.⁴⁰

U nás můžeme o organizovaném sportu pro tělesně postižené hovořit až od 40. let 20. století. Pravdou je, že již v roce 1913 vznikla v Praze dodnes existující organizace Jedličkův ústav a školy, poskytující školské a sociální služby mladým lidem s tělesným postižením po dobu jejich školní docházky a během přípravy na budoucí povolání. Hlavní důraz je kladen na komplexní rozvoj dovedností a celkovou rehabilitaci, ta se ovšem sportem zabývá pouze jako zájmovou činností. O první vlašťovce skutečně organizovaného sportu tělesně postižených tedy můžeme hovořit až v souvislosti s Rehabilitačním ústavem Kladruby u Vlašimi a jeho Kladrubskými hrami, kterými se podrobněji zabývám v předchozích kapitolách této práce. V roce 1949 dochází ke klasifikačnímu sloučení tří zdravotních vad i jejich sportovních aktivit do jednotné zájmové organizace s názvem Ústřední jednota invalidů a v 50. letech je založena Komise pro řízení tělovýchovy a sportu defektních sportovců. Ta je v roce 1961 nahrazena Sekcí defektních sportovců při Ústředním výboru československé tělesné výchovy. V této sekci již figurují 4 základní komise – pro sport tělesně postižených, pro sport zdravotně postižených (název dosud zcela nevymezuje druh zdravotního postižení), pro sport zrakově postižených a pro sport sluchově postižených. Do šedesátých let minulého století spadají také počátky oficiálních národních sportovních mistrovství, jejichž součástí se stalo i plavání. Pozitivní postoj

³⁹ Bělková-Preislerová, T. (1994) *Didaktika plavecké výuky*. 3. vyd. Praha: Karolinum, s. 22-24.

⁴⁰ Tamtéž.

společnosti v tomto směru potvrzuje i osamostatnění sportovních aktivit tělesně a jinak zdravotně postižených občanů společně se vznikem Svazu tělesně a zrakově postižených sportovců v roce 1970. Tento svaz byl následně v roce 1981 přejmenován na Svaz invalidních sportovců. Již během 70. let pak dochází k prvním oficiálním reprezentačním startům našich tělesně postižených sportovců v zahraničí. V roce 1988 dochází ke sloučení sportu tělesně postižených do jednotné sportovní organizace s názvem Svaz zdravotně postižených sportovců, která sdružovala veškeré dílčí sportovní kluby a tělovýchovné jednoty. Záhy po obnovení demokratického československého státu, konkrétně ve dnech 2. až 4. dubna 1990 se v Hodoníně u Kunštátu uskutečnila národní konference nově vznikajícího Svazu tělesně postižených v ČSSR, jež vyřešila otázku jeho nových stanov, které byly 8. května 1990 zaregistrovány Ministerstvem vnitra ČSSR, čímž byl Svaz tělesně postižených v Československé republice právně ustaven. A již o zhruba rok později se k nám zejména zásluhou Marie Blahutkové dostala již výše zmiňovaná a dodnes používaná Halliwickova metoda plavání. Blíže se s ní odborná veřejnost mohla seznámit zejména díky projektu “Bez vozíku nad vodou”, zorganizovanému tehdejšími studentkami Vendulou Štěpánkovou a Petrou Zádilskou, který proběhl v roce 2008 v Brně pod záštitou Masarykovy Univerzity a s podporou Marie Blahutkové a Viktora Pacholíka.⁴¹

Obrázek 7. Členové Kontaktu bB, během jednoho z tréninků. <http://www.kontaktbb.cz/file/download/178>

⁴¹ Bělková-Preislerová, T. (1994) *Didaktika plavecké výuky*. 3. vyd. Praha: Karolinum, s. 26-27.

3.5 Soutěže tělesně postižených plavců a jejich kategorie

Počátek vzniku myšlenky plavat s tělesně postiženými jedinci odlišnou metodou od Halliwickovy lze datovat přibližně kolem roku 1991. Autorem a realizátorem inovativní plavecké výuky je Martin Kovář, významný český sportovec a paralympionik, držitel zlaté a bronzové medaile z roku 2000 z XI. letních paralympijských her v Sydney a tří zlatých medailí z roku 2004 z XII. letních paralympijských her v Aténách, tehdy již po úraze a na vozíku. Již v roce 1992 uspořádal první kurz plavání v Praze na Strahově pod vedením Jana Nevrlky a Mileny Vavříčkové. Společně se Zdeňkem Škaroupkou a Janem Nevrlkou se stal rovněž spoluzakladatelem KONTAKTU bB, unikátního projektu plavání tělesně postižených, jehož oficiální název se od roku 2009 změnil na KONTAKT bB - Plavecká akademie bez bariér. Toto občanské sdružení se od roku 1999 stalo spoluorganizátorem (společně se sportovním klubem Hobit Brno, jenž organizačně zajišťoval plavecké soutěže od roku 1996) mistrovství České republiky v plavání tělesně postižených – EUROWAWES. Sdružení Kontakt bB organizaci soutěže plně převzalo již v letech 2000 a od roku 2010 bez přídomku EUROWAWES.⁴²

Plavec, který se chce zúčastnit mezinárodních závodů IPC (International Paralympic Comitee), musí být oklasifikován podle funkčního klasifikačního systému FCS (Functional Classification System) pro pohybová postižení. Tento systém používá bodovou kalkulaci vyjádřenou v číslech, jež vyjadřují rozmanitost v efektivnosti pohonu (propulse) plavců. Součástí této mezinárodní klasifikace, kterou provádějí zahraniční klasifikátoři obvykle na mezinárodních závodech, je pak i medicínský test (např. svalový či koordinační test, testování rozsahu pohybu, měření délek amputovaných končetin, dysmelií,...), funkční technický test ve vodě a pozorování plavců během závodů. Samotná klasifikace pak zahrnuje následující postižení: míšní poranění, poliomyelitis (dětská obrna), DMO (dětská mozková obrna), traumatická poranění hlavy, amputace, dysmelie (chybění části končetiny či končetin) a ostatní, kam patří roztroušená skleróza, arthrogrýfóza, achondroplazie, ankylózy, cévní mozkové příhody, svalová dystrofie, Guillaine Barre syndrom, Friedrichs ataxie, Perthesova choroba, spina bifida, apod. Ve finále potom plavci závodí ve třech

⁴² Dostupné z: <http://www.kontaktbb.cz/file/download/83>.

třídách: S (tato třída zahrnuje volný styl, znak a motýlek), SB (do této třídy patří pouze plavecký způsob prsa vzhledem k odlišnému bodování horních a dolních končetin) a SM (tato třída je pro polohový závod jednotlivců). Maximální počet bodů, které může plavec mající tělo naprosto zdravé získat pro S třídu a SM třídu je 300 bodů, pro SB třídu pak 290 bodů. Minimální handicap k tomu, aby plavec mohl závodit na mezinárodních soutěžích IPC, je ztráta 15 bodů ve všech třídách. Kromě třídy je tělesně postiženým plavcům přidělen i status a to buď status N (new), jenž získá automaticky každý plavec, který je přihlášen do IPC Licensing Programme. Tento status ovšem nestačí pro start na mistrovství Evropy, mistrovství světa a paralympijských hrách. Dalším je status R (review), který se uděluje plavci po řádné klasifikaci v případě, že není plnoletý nebo je jeho postižení diagnostikováno jako progresivní. Jeho součástí je i rok, do kterého tato klasifikace platí a po jejím uplynutí se klasifikační proces musí opakovat. Plavec s tímto statutem může startovat na všech závodech. Třetím a posledním je pak status C (confirmed), platný po celou dobu sportovní kariéry, pokud nedojde ke změně fyzického stavu daného sportovce v důsledku např. operace. Také plavec s tímto statutem může startovat na všech závodech. Existuje rovněž klasifikace národní, která však probíhá prakticky stejným způsobem.⁴³

Kromě již výše zmíněného občanského sdružení KONTAKT bB se plaváním tělesně postižených osob zabývají v České republice také některé další instituce např. Svaz tělesně postižených v České republice, o.s. nebo Centrum celoživotního vzdělávání v Brně a mnoho dalších.⁴⁴

Co se metodiky týče, využívá se u nás jednak metodická řada plavání tělesně postižených, nazývaná též KONEV (metodika vytvořená Martinem Kovářem a Janem Nevrklou), kterou propaguje právě KONTAKT bB a rovněž Desetibodový program – Halliwickova metodika, pocházející z Velké Británie. Celoročně je v České republice plavání tělesně postižených provozováno ve střediscích Praha, Brno, Karlovy Vary a České Budějovice, konkrétně pak v oddílech SK KONTAKT Brno, SK KONTAKT Praha, SK KONTAKT Karlovy Vary a KONTAKT bB České Budějovice, které připravují a vysílají jednotlivé plavce

⁴³ http://www.cstps.cz/old2005/sporty/plavani/plav_ipc.htm

⁴⁴ <http://www.kontaktbb.cz/file/download/83>

na závody. Kromě již zmiňovaného Mistrovství České republiky je to především série závodů Českého poháru, otevřených i mentálně a zřakově postiženým sportovcům, do kterých se zapojuje kolem stovky tělesně postižených plavců. Tuto sérii pořádá Sportovně technická komise plavání Českého svazu tělesně postižených sportovců při KONTAKTU bB s tím, že je otevřena všem typům postižení, na něž lze uplatnit bodový přepočítání podle výsledků z posledních Letních paralympijských her. Plavci přitom startují jak v soutěži jednotlivců, tak i v soutěži družstev pod svou klubovou příslušností. Závody Českého poháru jsou otevřeny i zahraničním výpravám, jejichž výkony však nejsou do jeho celkového pořadí započítávány. Tam jsou zařazeni pouze čeští plavci s národní nebo mezinárodní klasifikací a příslušným statusem, ostatní mohou případně startovat ve vloženém závodě. Jednotlivé závody jsou řízeny sborem rozhodčích nebo alespoň vrchním rozhodčím s licencií Českého svazu plaveckých sportů, přičemž se vychází z pravidel a předpisů IPC Swimming. Evidovány jsou rovněž rekordy a nejlepší výkony našich tělesně postižených plavců, a to pro pětadvacetimetrový a padesátimetrový bazén vždy zvlášť pro muže a ženy v každé třídě a disciplíně. Jako rekord může být přitom uznán pouze čas, kterého bylo dosaženo v oficiálním závodě, jenž byl schválen IPC Swimming nebo autorizovanou národní organizací, s řádným sborem rozhodčích, automatickou nebo poloautomatickou časomírou a v bazénu s čistou vodou, nikoliv slanou nebo mořskou. Zplave-li rekord junior nebo žák, je uznán jako rekord České republiky a zároveň i jako nejlepší výkon juniorů, resp. žáků. Úvodním podnikem Českého poháru je POHÁREK, pořádaný klubem SK KONTAKT Karlovy Vary, který se orientuje především na perspektivní plavce nastupující mladé generace. Plaveckou sezónu tělesně postižených pak uzavírá Strahov Cup, který pořádá pražské středisko KONTAKTU bB ve spolupráci se sportovním klubem SK KONTAKT Praha. Tento závod je kromě jiného ideální příležitostí pro začínající závodníky, aby si pod dohledem sboru rozhodčích vyzkoušeli překonat padesátimetrovou trať, pro zkušenější plavce pak možností posunout své osobní maximum a porovnat svou výkonnost s ostatními. Součástí závodu je potom tradiční slavnostní večer, na němž jsou vyhlášeni nejlepší plavci roku v každé věkové kategorii, tedy nejmladší žáci, žáci, junioři a dospělí muži a ženy dohromady. Kromě těchto stěžejních sportovních akcí pořádá

KONTAKT bB v rámci bezmála měsíční pobytové akce Plavecké léto vždy v červenci Strakonice Cup, Olympiádu dětí a mládeže a prostřednictvím jednotlivých středisek nebo sportovních klubů pak i řadu dalších závodů, jako jsou například Strahovský klíč, Strahovský kapr a Pražská šestka, všechny pod záštitou klubu SK KONTAKT Praha, dále Pohár brněnských nadějí, pořádaný střediskem Brno a v neposlední řadě Mikulášské závody a Lázeňské přebory, pořádané střediskem Karlovy Vary. Právě z těchto závodů vzešli všichni naši dosavadní medailisté a úspěšní tělesně postižení paralympionici, kromě jiných i náš reprezentační plavecký tým ve složení Běla Hlaváčková, Arnošt Petráček, Jan Povýšil, Kateřina Komárková a Filip Coufal. Z mezinárodních plaveckých závodů tělesně postižených mají zřejmě největší prestiž Eurowawes - Pohár pro všechny Evropany, kde se pravidelně schází a měří své síly výkvět tělesně postižených plavců prakticky z celého světa. Z dalších mítinků lze uvést např. Evropské hry handicapované mládeže, později nahrazené Evropskými paralympijskými hrami mládeže EPYG, Světové hry juniorů IWAS, otevřené mistrovství Německa IDM Berlin, Hungarian Open nebo Polish Winter Open. Všechny z nich jsou pro tělesně postižené plavce zároveň i možností splnit kvalifikační limity potřebné pro účast na paralympiádě, do jejíhož programu bylo plavání, patřící k nejdůležitějším paralympijským sportům, zařazeno od samotného počátku.⁴⁵

V této souvislosti bohužel nelze nezmínit také stinnou stránku našeho sportu tělesně postižených, kterou jsou vleklé spory mezi Českým svazem tělesně postižených sportovců a Českým paralympijským výborem, resp. Českou asociací tělesně handicapovaných sportovců, týkající se přerozdělování dotací pro sportovce jednotlivých svazů. Snahy o sloučení obou svazů tělesně postižených sportovců, iniciované právě ze strany Českého svazu tělesně postižených sportovců, jenž Českému paralympijskému výboru vyčítá malou aktivitu v tomto směru, se zatím míjejí účinkem a celá situace se stále více vyhrocuje. Český paralympijský výbor se proti tomuto nařčení brání argumentací, že současný stav kromě jiného blokuje zejména přijetí nových stanov organizace. Došlo to až tak daleko, že Český svaz tělesně postižených sportovců se nezúčastní vyhlášení Nejlepších

⁴⁵ <http://www.kontaktbb.cz/narodni-klasifikace/t1444>

handicapovaných sportovců roku 2016 a čtyřnásobný paralympijský vítěz v plavání Martin Kovář odmítl uvedení do síně slávy tuzemských paralympijských sportovců. Svoje rozhodnutí zdůvodnil v otevřeném dopise, jehož obsah vzhledem k jeho závažnosti jistě stojí za odcitování. Martin Kovář v něm píše: "...děkuji za oznámení ve věci uvedení do síně slávy za celoživotní přínos sportu. Této skutečnosti si velmi vážím a za normálních okolností bych rád reprezentoval sportovce s tělesným postižením v této prestižní společnosti osobností, kterých si považuji. Dovolte mi však sdělit, že tuto poctu nepřijímám. Byl jsem navržen svazem ČSTPS, jehož členem jsem vždy po dobu reprezentace byl a zůstávám i nyní. Současná situace ve sportu handicapovaných, nerovnost podmínek pro všechny handicapované lidi, kteří hledají cestu ke sportu a kteří by mne mohli následovat, mi to neumožní. Nesloučení organizací, které zastupují tělesně handicapované sportovce, alibismus a pasivita ČPV v této věci, ale zejména nespokojenost obyčejných sportovců, se kterými mluvím, a kteří právě kvůli nesloučení a rozměňování financí mezi dvě organizace nemají vytvořeny podmínky pro svoji mnohdy jedinou možnou aktivitu - to jsou důvody, pro které uvedení do síně slávy v tuto chvíli odmítám a to až do doby, kdy se tyto překážky s dopadem do života konkrétních lidí neodstraní. Plně podporuji návrhy ČSTPS na sloučení a věřím, že ČPV a ČATHS se jimi začnou skutečně odpovědně zabývat. Jsem celoživotním zastáncem svobody projevu a rovných příležitostí. Proto věřím, že můj postoj pochopíte a spolu s ostatními odpovědnými ve vztahu sportovec a instituce nerovnost napravíte, lépe, pomůžete slabším tuto bariéru zbořit..."⁴⁶

Každý jistě uzná, že se výše uvedená slova nejsou pro reálný stav lichotivá, zda však tento postoj uznávaného paralympionika má naději přispět k definitivnímu vyřešení celého problému, je diskutabilní otázkou, již vzhledem k bezprostřední reakci ze strany Českého paralympijského výboru, hovořící o nepřehlédnutelné účelovosti takového postupu a svalující vinu na Český svaz tělesně postižených sportovců. Jeho vedení několik let odmítalo přijmout od Českého paralympijského výboru přerozdělované dotace pro sportovce svého svazu. Není úkolem této práce zjišťovat, na čí straně je pravda, omezíme se tedy pouze na konstatování, že Síně slávy je alespoň prozatím bez Martina Kováře.

⁴⁶ http://www.cstps.cz/images/Martin-Kovar_Otevreny-dopis_NHSR.pdf

KONTAKT bB nezapomíná ani na ocenění těch, kteří již svou závodní kariéru ukončili. Nejprestižnějším z nich je jmenování do Bezbariérového bazénu slávy, kam jsou zařazováni ti, jejichž sportovní výkony si zaslouží nejvyšší uznání. Patří k nim Kateřina Coufalová, paralympijská vítězka z let 1996 a 2004, bronzová z paralympiády 2000, mistryně Evropy z let 1997 a 1999 a stříbrná z mistrovství světa 1998. Další členkou této elitní sestavy je Jana Hoffmanová, paralympijská vítězka ze Sydney 2000, čtyřnásobná mistryně Evropy a první žena třídy S3, která dokázala snížit světový rekord na 50 metrů volný způsob pod magickou časovou hranici jedné minuty. Náležejí k ní i Jiří "Árny" Kadeřávek, bronzový medailista z Paralympiády v Aténách v roce 2004, Kateřina Klamtová - Lišková, stříbrná medailistka z Paralympiády v Sydney 2000, držitelka stříbrné medaile a členka zlaté štafety z Mistrovství Evropy 2001 ve Stockholmu, stříbrná medailistka z Mistrovství světa 2013 v Montrealu a bronzová medailistka z mistrovství světa 2006 v Durbanu i Romana Kolářová - Hrozná, bronzová medailistka a členka vítězné štafety z mistrovství Evropy 2001 ve Stockholmu. Chybět nemůže ani Martin Kovář, iniciátor KONTAKTU bB, fenomenální plavec, který dokázal zvítězit ve všech hlavních soutěžích IPC, čtyřnásobný paralympijský vítěz, dvojnásobný mistr světa a mistr Evropy, jehož tři zlaté medaile z Atén, ozdobené třemi světovými rekordy, jsou historicky nejlepším výsledkem českého sportovce na letních paralympijských hrách. Dalšími z oceněných jsou Václav Kuna, člen naší první medailové štafety na ME 1999 a medailista z mistrovství Evropy 2001 ve štafetě a Milada Kunová, mistryně Evropy v polohové štafetě z roku 2001 ve Stockholmu, kde jako finišmanka dovedla naše ženy až ke zlaté medaili, medailistka z ME 1997 a 2001 a zároveň žena, která v roce 1998 získala historicky první plaveckou vozíčkářskou medaili z mistrovství světa. Galerii těch historicky nejlepších pak doplňují Pavel Machala, bronzový medailista ze Sydney 2000 i z evropského šampionátu 1999 a v neposlední řadě Tomáš Scharf, člen našeho prvního reprezentačního týmu z Perpignonu 1995, finišman první české medailové štafety na mistrovství Evropy v roce 1999, medailista z mistrovství Evropy 2001 rovněž ze štafety a účastník paralympijských her 2000 a 2004. Do síně slávy bezesporu patří i Běla Třebínová.⁴⁷

⁴⁷ <http://www.kontaktbb.cz/bezbarierovy-bazen-slavy/t1229>

Jak vyplývá z výše uvedeného přehledu, má naše současná generace tělesně postižených plavců rozhodně na co navazovat a i přes značnou konkurenci, která se díky všestrannému rozvoji paralympijského hnutí prakticky na celém světě neustále rozrůstá. Doufejme, že se můžeme v budoucnu těšit na další úspěchy i na tomto dnes již zdaleka ne opomíjeném sportovním poli, samozřejmě s plným vědomím toho, že medaile samotné nejsou pro tělesně postižené sportovce to nejdůležitější. Mnohem podstatnější je jejich plnohodnotné zapojení ve všech oblastech celospolečenského života, v ne příliš dávné minulosti ještě v mnoha směrech prakticky nepředstavitelné, které jim výrazně pomáhá vyrovnat se s jejich handicapem a najít nový smysl života, ať již na sportovištích všeho druhu, nebo v soukromí. Těm, kteří se na tom jakýmkoliv způsobem aktivně podílejí, by měl patřit dík nás všech.

- Jan Nevrkla a historie vzniku Kontaktu bb

Myšlenka vzniku plavecké akademie pro tělesně postižené se zrodila roku 1985 na koleji Kajetánka, kde se pravidelně potkávaly dvě ústřední osoby budoucího Kontaktu bb – Jan Nevrkla (bývalý osobní trenér Běly Třebínové) a Martin Kovář.⁴⁸

Jan Nevrkla, který stojí za jednou z nejúspěšnějších plaveckých škol handikepovaných lidí na světě, tvrdí, že veškeré dění má vzájemnou souvislost. Sám se narodil s vrozenou vadou kolene, ve věku jednoho roku prodělal operaci a doktoři rodičům doporučili plavání jako formu rehabilitace. Pohybové aktivity, které mu umožňoval pohyb na vozíku považoval za nedostatečné. Ze zdravotního cvičení se stala záliba a ze záliby sport, který ho dovedl až na FTVS UK v Praze.⁴⁹

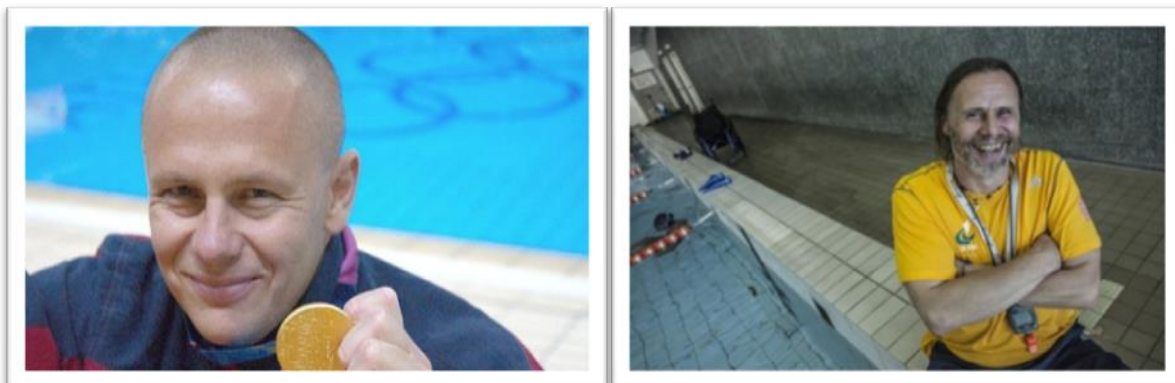
Úraz Martina Kováře v roce 1989 ho svedl na společnou cestu s Janem Nevrklou a oba začali společně navštěvovat plavecký bazén, kam spolu chodili od roku 1991. V té době ještě plavání zdravotně postižených lidí neexistovalo nebo se provozovalo v určité formě pouze pro lehčí typy postižení. Podle Jana Nevrkly bylo pro vozíčkáře plavání absolutně nedostupné. Vozíčkáři byli v té době kvalifikováni jako inkontinentní a do vody prostě nesměli. Martin Kovář se touto skutečností nedal odradit, a během pobytu v rehabilitačním ústavu v Hrabyni, porušil stanovené pravidlo, do bazénu vlezl a vyzkoušel

⁴⁸ <http://www.kontaktbb.cz/article/default/1268?urltitle=prenatalni-obdobi>

⁴⁹ Tamtéž.

udělat pár temp. Přišlo mu to skvělé, protože i když nemohl kopat nohama, tak se pohyboval vlastními silami a vozík přitom stál na břehu. I přes toto zjištění Martin Kovář chápal, že sám na plavání nestačí. A protože jeho pocity z plavání byly tak pozitivní, rozhodl se oslovit Jana Nevrklu o kterém věděl, že plavání rozumí. Po pár návštěvách bazénu zjistili, že i s těžkým postižením lze celkem solidně plavat kraul. V Martinovi to vzbudilo sportovní ambice, v Janu Nevrklovi zase zájem o práci s postiženými lidmi, který se utvrdil během prvního týdenního plaveckého kurzu.⁵⁰

V roce 1992 Martin Kovář uspořádal na Strahově první kurz plavání pro tělesně postižené a Jan Nevrkla společně s Milenou Vavříčkovou kurz realizačně vedli. „Ten kurz byl Martinův nápad,“ vzpomíná. „Já jsem tehdy pochyboval, zda takovou akci jsem schopen vést, měl jsem zkušenosti jen z plavání s Martinem, který je ale založením sportovec. Ten týdenní kurs nakonec ale proběhl, každý den jsme plavali, chodili na koncerty, při večerních posezeních probírali osobní příběhy, jak kdo k čemu přišel, otevíral se mi jiný horizont komunikace mezi lidmi a já si začal uvědomovat, že to je asi ono. To, co chci v životě dělat.“⁵¹ První vítězství na paralympiádě v roce 1989 došlo ke změně

Obrázek 8. dr. Martin Kovář. Vlevo. <https://www.sport.cz/ostatni/ostatni/clanek/40438-druha-zlata-medaile-pro-plavce-martina-kovare.html>

Obrázek 9. Jan Nevrkla. Vpravo. <https://patalie.cz/muz-diky-keremu-nasi-plavci-leta-vladnou-paralympiade/>

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ Tamtéž.

politického režimu, otevřely se hranice a pro absolventy vysokých škol i jiné možnosti než nastoupit na umístěnku do přiděleného zaměstnání. Jan Nevrkla se do pracovního procesu nijak nehrnul. Jednak si chtěl najít práci, se kterou by se mohl plně identifikovat a také chtěl cestovat. Lákal ho Izrael a pobyt chtěl spojit s prací s lidmi s tělesným postižením, aby si vyzkoušel, jestli na podobné zaměstnání stačí.⁵²

V říjnu 1993 odjel do Izraele a v prosinci se mu podařilo najít dobrovolnickou práci v centru Kiriat Haim u Haify, kam dojížděla na terapie osmiletá holčička příjmením Perezová – jedna z největších budoucích konkurentek Běly Třebínové. Zde Jan Nevrkla se svou přítelkyní po příjezdu do země bydlel. „V zemi jsme strávili třináct měsíců, prošli jsme celou škálou prací z téhle branže, pracovali jsme jako asistenti těžce postižených lidí, zároveň jsem jako instruktor vedl individuální výuku plavců, často velmi těžce postižených. Po prvních třech měsících mi bylo svěřeno i vedení sportovní skupiny a do Česka jsem se vrátil jistotou, že v této oblasti je moje místo,⁵³ vzpomíná.

„Plavání je založeno na přírodních zákonitostech, fungují v něm principy popsané v biomechanice, hydrodynamice. Jde jenom o to pochopit už existující stav a začít ho aplikovat,⁵⁴ vysvětluje. „Když si uvědomíte, jaké síly ve vodě působí na tělo, tak jich, byť s omezeným pohybovým aparátem, můžete využít.“⁵⁵ Postupně skládali dohromady řadu cvičení, která pomáhala člověku s handicapem pochopit, jak udržet trup v rovnováze při asymetrii těla, jak pracovat s těžištěm, které je vlivem postižení změněné a začalo se mu dařit učit plavat i lidi s celkovým ochrnutím těla. Pokud má člověk alespoň minimální možnost pohybu, kterým se dokáže opřít o vodu, má možnost plavat i na vrcholové úrovni.⁵⁶

K medailím vedla od samotných počátků dlouhá cesta. Začala v roce 1995, kdy se projekt Kontakt rozjel pod záštitou brněnské Ligy vozíčkářů. Jan Nevrkla objížděl rehabilitační ústavy i samotné pacienty po úrazech, pořádal pobyty s výukou plavání a v Praze se mezitím rozbíhal pravidelný intenzivní trénink. Ten začal přinášet výsledky. Hned

⁵² Tamtéž.

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ Tamtéž.

⁵⁵ Tamtéž.

⁵⁶ <http://www.kontaktbb.cz/article/default/1268?urltitle=prenatalni-obdobi>

na prvním mezinárodním závodě – ME v Perpignonu se Martin Kovář dostal do finále na 50 metrů znak. O rok později na Letní paralympiádě v Atlantě skončil šestý a Kateřina Coufalová, která trénovala ve vršovické Slávii mezi nepostiženými se stala první českou plaveckou paralympijskou vítězkou. O další rok později již Kovář přiváží z ME v Badajozu dvě medaile a na Paralympiádu v Sydney už čeští plavci odjeli jako jedni z favoritů. V roce 1998 je na první valné hromadě v Praze založen Kontakt bB . Od roku 1995 pod záštitou Kontaktu bB získáváme první medaile na mezinárodní scéně. V roce 2001 získává první medaile i Běla Třebínová, tehdy ještě Hlaváčková, trénovaná v Náchodě Romanem Haklem. V tomto roce Kontakt bB zakládá střediska v Karlových Varech, Jindřichově Hradci i Českých Budějovicích.⁵⁷

V roce 2003 Kontakt bB přichází do Kladru – plavání se stává součástí rehabilitačního procesu a ve srovnání se začátky působení v polovině 90. let, kdy voda pro para a kvadruplegika byla tabu, se jedná o velký průlom a velké dílo KONTAKTU bB.⁵⁸

V Aténách v roce 2004 Kovář získává další tři zlaté medaile a překonává tři světové rekordy, Hlaváčková (Třebínová) s Coufalovou rovněž získávají ve svých disciplínách zlaté medaile. Úspěchy pokračují dodnes. V Pražském centru je 130 trénujících, z toho 30 – 40 jezdí na domácí závody, na mezinárodní úrovni se vypracovali asi čtyři a jedna plavkyně jede do Ria de Janeira. „Ne každý ale má dost vůle a předpokladů vypracovat se na závodní úroveň a cílem Kontaktu bB rozhodně není velkovýroba paralympioniků.“⁵⁹ „Já bych nechtěl, aby to vyznělo, že jsem zanícený vrcholový trenér. Mně je vlastně paralympijské prostředí dost jedno,“ směje se. „Pro mě je důležité zpřístupňovat co největšímu počtu lidí sportovní aktivitu, která je pro ně prokazatelně prospěšná. Hodně se mluví o úspěšných sportovcích, ale podle mě je daleko důležitější fakt, že i v celosvětovém měřítku zde máme největší počet lidí, kteří se ve vodě nemůžou hýbat vůbec. Jsou to lidé, kteří mají i problémy s mluvou a mimikou. Stejně k nám ale chodí a to právě proto, že zde nalézají pochopení, porozumění a možnost dobré komunikace. Už to, že se z trvalého posezu položí na vodu, uvolní záda a páteř, jim dává hrozně moc, stejně jako fakt, že s nimi někdo

⁵⁷ Tamtéž.

⁵⁸ <http://www.kontaktbb.cz/article/default/1268?urltitle=prenatalni-obdobi>

⁵⁹ Tamtéž.

mluví a hýbe se s nimi,“⁶⁰ vysvětluje. „Pro někoho je skvělé už to, že zažívá pohyby a pocity, které nikdy nebo od určitého okamžiku zažít nemohl. Pohyb pomáhá odbourávat traumata, někdo díky němu může přehodnotit celý životní postoj, zbavit se pocitu zmaru a začít aktivně žít. Pro rodiče dětí s postižením je obrovským momentem už jen skutečnost, že vozí dítě na plavání. Že jsou na tom stejně, jako třeba jejich sousedi, kteří vodí zdravé děti na tenis nebo na fotbal.“⁶¹

V roce 2006 Kontakt bb realizuje celoroční výuku plavání pro tělesně postižené v 7 střediscích.⁶²

V roce 2007 je sdružení registrováno jako poskytovatel sociální služby. To vyžaduje vyšší nároky na realizaci programu, který se koncertuje do pěti středisek včetně Českých Budějovic.⁶³

V roce 2009 se program Kontaktu bb začal s hrdostí nazývat Plavecká akademie bez bariér. Hlavní činnost se koncentrovala do čtyř středisek – Praha, Brno, Karlovy Vary a České Budějovice. Do Českých Budějovic nastoupil na plný úvazek dosavadní vedoucí Střediska Praha Jan Janoušek a pod jeho vedením se středisko začalo slibně rozvíjet.⁶⁴

V souvislosti s tématikou plavání nelze opomenout ani historii vzniku plaveckého stadionu v Českých Budějovicích.

Záměr vybudovat krytou plovárnu byl formulován ve druhé polovině 50-tých let. V roce 1958 byl tento záměr konkretizován veřejnou architektonickou soutěží, z níž vyšel vítězně návrh ing. arch. B. Böhma. Tento výběr vycházel ze skutečnosti, že jeho návrh byl nejen progresivní po architektonické stránce, ale také faktem, že citlivě komponoval hmotu stadiónu do velmi pohledově exponovaného území města na samé hranici historického jádra a řeky Vltavy. Vlastní realizace stavby probíhala v letech 1965 – 1971 nákladem 28 mil. Kč. Byl vybudován areál s padesátimetrovým bazénem, dětským bazénem, skokanským bazénem, tribunou pro 700 diváků, saunami, bufetem, vanovými lázněmi, který se stal pýchou města a ve své době svým architektonickým řešením byl ve

⁶⁰ Tamtéž.

⁶¹ Tamtéž.

⁶² <http://www.kontaktbb.cz/article/default/1268?urltitle=prenatalni-obdobi>

⁶³ Tamtéž.

⁶⁴ Tamtéž.

střední Evropě unikátem především díky lanovému zavěšení střechy ve tvaru hyperbolického paraboloidu.⁶⁵

Po čtvrtstoletí nepřetržitého provozu byla v roce 1995 zahájena rekonstrukce objektu plaveckého stadiónu. Vlastní rekonstrukce byla prováděna se záměrem, aby původní architektonické řešení zůstalo v maximální míře zachováno. Vznikl moderní areál s rozšířenými doprovodnými službami a novým zázemím. Především byl nově vybudován krytý tobogán v délce 69 m. Rekonstrukce, jejímž investorem bylo město České Budějovice skončila v říjnu 1998 s celkovým nákladem 183 mil. Kč.⁶⁶

Po provedené regulaci toku Vltavy v letech 1927 – 1930 byla na Sokolském ostrově v roce 1933 slavnostně otevřena „plovárna a sluneční a sprchové lázně“. Celkovou velkorysou přestavbu ostrova a sportovního zařízení projektoval přední českobudějovický architekt Ing. arch. Karel Chochola. Venkovní plovárna měla dva bazény – padesátimetrový pro plavce a menší pro neplavce, brouzdaliště s věncem venkovních sprch, solária, písčitou i travnatou pláž a komplex dřevěných šaten pro předplatitele, restauraci s terasou, kde se odehrával i bohatý společenský život. Přístup na tuto plovárnu byl západní stranou tribuny sportovního stadionu, kde fungovaly převlékárny.⁶⁷

Letní plovárna byla v provozu do roku 1971, kdy byla uzavřena z důvodu rekonstrukce. K té však došlo až v osmdesátých letech. Náročná stavba postupovala velmi pomalu (zpočátku byla budována v podstatě brigádnicky – formou tzv. Akce Z) a zdaleka nebyla zcela dostavěna podle představ projektantů a původní velkorysé koncepce. Byla provedena pouze jakási první etapa (rekonstrukce původních bazénů, vybudování úpravny vody a výměňkové stanice včetně podzemního kolektoru). Do zkušebního provozu byla tato letní plovárna spuštěna v roce 1993.⁶⁸

V roce 2006 proběhla tzv. I. etapa rekonstrukce v podobě vybudování nového sociálního zázemí. V roce 2010 byla dokončena tzv. II. etapa rekonstrukce obou bazénů

⁶⁵ <http://www.c-budejovice.cz/cz/turistika-a-volny-cas/sport/stranky/plavecky-stadion.aspx>

⁶⁶ Tamtéž.

⁶⁷ <http://www.cbsport.cz/letni-plovarna/>

⁶⁸ Tamtéž.

včetně vybudování několika vodních atrakcí, čtyřdráhové skluzavky, nové technologie úpravy vody a terénních úprav.⁶⁹

4 Paralympionička Běla Třebínová

Běla Třebínová je obdivuhodná žena, která i přes své zdravotní problémy dokázala to, co nedokáže drtivá většina lidské populace. Díky své úžasné sportovní kariéře procestovala většinu světa a k tomu dokonce stihla vystudovat magisterské studium.

4.1 Hlavní životní milníky Běly Třebínové

Narodila se 18. dubna roku 1976 v Náchodě s rodným příjmením Hlaváčková. Již od útlého dětství se díky svým rodičům, kteří ji v pohybových i uměleckých aktivitách celé dětství podporovali, věnovala mnoha zájmům, zejména baletu, hře na housle, později na kytaru a mezi 3. a 6. rokem pravidelně navštěvovala místní tělovýchovný spolek SOKOL. První větší kontakt s vodou přišel kolem 6. roku, kdy ji rodiče, na její přání, přihlásili do kroužku plavání. V té době se plavalo v bazénu o délce 12,5 metru. Větší bazén v Náchodě vznikl až mezi roky 1988 a 1989 (tehdy bylo Běle Třebínové, Hlaváčkové 12 let). Byl to bazén o délce 25 metrů, kam Běla Třebínová aktivně docházela trénovat do plaveckého oddílu Delfín Náchod. Plavecký oddíl Delfín Náchod vznikl v roce 1988 a byl nástupnickým oddílem existujících oddílů TJ Náchod a TJ Spartak Nové Město nad Metují. Tyto oddíly trénovaly na neregulérních 12,5 metrových bazénech, s vidinou budování nového 25 m bazénu se plavecké síly na náchodsku spojily a vznikl nový oddíl Delfín Náchod. U zrodu oddílu bylo asi 35 členů a činnost oddílu byla v prvním roce zaměřena na sportovní přípravu mládeže, která plavala na starém bazénu.⁷⁰

V roce 1990 vzniká TJ a v tomto roce začíná u TJ existovat Středisko plavecké výuky, které vyučuje na starém bazénu v Náchodě a Novém Městě. 1. května 1990 se otevírá nový 25 m bazén na Hamrech a celá činnost oddílu a TJ se soustředí do tohoto nově vzniklého zařízení. Činnost oddílu TJ Delfín Náchod se soustředí hlavně na přípravu závodních plavců a výuku plavání formou kurzů pro veřejnost. V roce 1999, po deseti

⁶⁹ Tamtéž

⁷⁰ Třebínová, Běla. *Ústní sdělení*. (2016-09-26).

letech činnosti, měl TJ Delfín Náchod již 225 členů a patřil mezi největší oddíly v okrese i východočeském regionu.⁷¹

Zde Běla Třebínová plavala už pod vedením trenérů. Během studia gymnázia absolvovala řadu okresních a krajských plaveckých závodů. Později na vysoké škole plavala za Zdravotně sociální fakultu Jihočeské univerzity. Už během dospívání jí byla diagnostikována juvenilní revmatoidní polyartritida – jedná se o velmi agresivní nemoc, u níž dochází k poškození kloubů. Mezi základní charakteristiky nemoci patří zánět kloubů doprovázený jeho bolestí, otokem a omezením rozsahu pohybu. Tato nemoc u Třebínové vyústila v roce 1999, kdy byla nucena podstoupit operaci páteře a od té doby je paraplegikem. Má sešroubované obratle L5 a S1 a obratle kolem Th11 srostlé. Mezi roky 1999 a 2000 absolvovala řadu rehabilitačních pobytů a to v Hamzově odborné léčebně pro dospělé v Luži Košumberk a v Rehabilitačním ústavu v Kladrubech. Právě tam, po večerech, sledovala Olympijské hry v Sydney. Tehdy si uvědomila, že i přes svůj zdravotní stav, může najít sílu a motivaci a začít profesionálně závodit. V rámci rehabilitace, i přes nesouhlas lékařů, začala plavat v místním bazénu. Velice jí to pomohlo a to nejen po fyzické stránce.⁷²

Už v roce 2000 se pod vedením trenéra Jana Nevrkly zúčastnila kvalifikačních závodů na Mistrovství Evropy 2001 ve Stockholmu. Nadání a tvrdá dřina Běly Třebínové společně se zkušenostmi trenéra vyústilo až v obrovský první úspěch na Mistrovství Evropy ve Stockholmu, kde Běla získala 4 medaile. Jednu zlatou, jednu stříbrnou a dvě bronzové. O rok později na mistrovství světa v argentinském Mar del Plata vyhrála trať 50 m znak ve světovém rekordu a získala i další dvě bronzové medaile. V roce 2004 se jí narodil syn Jan. Ještě v tom samém roce se zúčastnila svých prvních Paralympijských her a to v Athénách. Získala zde zlatou medaili na její oblíbené trati a to 50 m znak. Další velké závody následovaly v roce 2006 a to na MS v Durbanu, zde získala 4 medaile. Zlatou na 50 m znak, stříbrnou na 50 m volným způsobem, bronz na 100 m volným způsobem a bronz 100 m prsa. Na Paralympijských hrách v Pekingu v roce 2008 patřila mezi nejúspěšnější členy české výpravy, neboť získala celkem 4 medaile. Zlato na 50 m znak, zlato 100 m prsa,

⁷¹ <http://delfinnachod.webnode.cz/o-nas/>

⁷² Třebínová, Běla. *Ústní sdělení*. (2016-09-26)

stříbro 50 m volný způsob a bronz 100 m volný způsob. Další medaile přidala na Mistrovství Evropy 2009 v Reykjavíku (3 zlaté a jedna stříbrná). Na trati 50 m znak překonala světový rekord. Na MS 2009 v Riu de Janeiro získala 4 zlaté medaile a na Mistrovství světa 2010 v Eindhovenu 2 stříbrné a 1 bronzovou medaili. Mistrovství Evropy v roce 2011 se neúčastnila, neboť v listopadu 2010 podstoupila operaci lokte a rozhodla se tak svoji sportovní kariéru ukončit. V roce 2016 byla však svým okolím přesvědčena, aby se vrátila a probojovala se až na Paralympijské hry v Rio de Janeiro. V roce 2016 tedy získala na Mistrovství Evropy ve Funchalu stříbro v závodě na 50 m znak a tím si zajistila účast na Paralympijských hrách 2016. V Riu de Janeiro získala stříbro na 50 m znak a bronz v závodě na 50 m volným způsobem. Po svých třetích Paralympijských hrách v Rio de Janeiro definitivně ukončila sportovní kariéru.⁷³

Vystudovala magisterský titul na Zdravotně sociální fakultě na Jihočeské univerzitě, pracovala ve firmě se zdravotními potřebami, později jako firemní konzultantka internetového portálu. Aktuálně pracuje na pozici vedoucí dominy v organizaci Charita České republiky. Je členkou představenstva nevládní neziskové organizace Světlo pro svět – Light for the World. V roce 1999 se vdala poprvé. V květnu 2004 se jí narodil syn Jan. Roku 2010 se vdala podruhé.⁷⁴

4.2 Hlavní milníky sportovní kariéry Běly Třebínové

Běla Třebínová za svoji neuvěřitelnou kariéru dokázala posbírat bez mála 200 medailí. Zde se zaměříme pouze na ty nejcennější, ikdyž každá medaile ze zmíněných 200 medailí má svoji hodnotu a pojí se na ni nezapomenutelné vzpomínky.

4.2.1 Účast Běly Třebínové na Mistrovstvích Evropy

- Účast Běly Třebínové na Mistrovství Evropy 2001 ve Stockholmu

Běla Třebínová, tehdy ještě Hlaváčková, ve svých 25 letech startovala na svém prvním velkém mezinárodním závodě a vybojovala celkem 4 medaile. Jednu zlatou z trati 50 m znak ve třídě S5, dvě bronzové z kroulových sprintů a na závěr přidala stříbrnou medaili ze štafety ve složení: Kateřina Lišková, Romana Hrozná, Běla Hlaváčková a Milada

⁷³ Tamtéž.

⁷⁴ Tamtéž.

Kunová. Jen o pár setin nestačily na výběr z Velké Británie. Byl to úplně poslední start ME ve Stockholmu. Pak následovalo pouze předávání medailí ve stockholmské radnici, v místě předávání Nobelových cen.⁷⁵

- Účast Běly Třebínové na Mistrovství Evropy 2009 v Reykjavíku

Běla Třebínová zde zvítězila ve třech rozplavbách (3 zlaté medaile), dokonce na její nejoblíbenější trati (50 m znak) překonala český rekord. K tomu všemu přidala ještě stříbrnou medaili.⁷⁶

Třetí závodní den plavci zahájili klidnou snídaní, před poledním tréninkem. Ve večerním finále plavala Běla Třebínová a Arnošt Petráček. Oba ve stejné disciplíně 50 m znak. Reprezentační trenérka měla problém s naplánováním rozplavání u obou, protože podle časového rozvrhu byl jejich start až v pozdních večerních hodinách (20:00). Do venkovního bazénu se nikomu kvůli přetrvávající zimě nechtělo, tak trenérka zvolila trénink u obou v poledne. Následoval oběd, spánek, rozcvičení a start suchou nohou.⁷⁷

Obrázek 10. Běla (vpravo) při předávání medailí na svém prvním mezinárodním závodě.
<http://www.kontaktbb.cz/file/download/176?fs=2>

Odpoledne stihli krátký výjezd do centra města na katedrálu s úžasným výhledem na celý Reykjavík. Nálada byla dobrá, nervozita nepřevládala. Možná i proto, že organizátoři připravili startovní listinu už dva dny dopředu, všichni přesně věděli v kolik startují. Poslední autobus z centra do hotelu odjížděl po páté. Z hotelu na bazén to bylo jen pár

⁷⁵ <http://old.kontaktbb.cz/vyrocky/2001.htm>

⁷⁶ <http://www.caths.cz/wordpress/vitezna-bela-hlavackova-arnost-petracek-tentokrat-stribrny/>

⁷⁷ Tamtéž.

minut. Byla třeba nechat si rezervu na oblečení Běly do plavecké kombinézy. Zdálo se, že všechno proběhne v pořádku. Neproběhlo. Startovací listina byla upravena a celý program se dostal do více než hodinového předstihu. Naštěstí naše reprezentační trenérka vždy počítá s nějakými nepříjemnostmi a díky ní dorazili na bazén včas. Všechno klaplo na vteřinu.⁷⁸

Běla zhodnotila tento den jako parádní. Počasí vyšlo skvěle a i přes všechny zmatky se startovací listinou a obědem, který museli vyměnit za plněné bagety z benzínové pumpy, se naše medailová sbírka rozrostla po třech závodních dnech na 5 kousků.⁷⁹

- Účast Běly Třebínové na Mistrovství Evropy 2016 Funchal

Mistrovství Evropy 2016 bylo posledním velkým mítinkem před Paralympijskými hrami v Rio de Janeiru a zároveň poslední šancí splnit kvalifikační limity. Běla ve finále vybojovala vynikajícím časem 38,62s stříbro na 50 m volný způsob, při dopolední rozplavbě zaostávala za tímto časem téměř o vteřinu a půl. Dále získala stříbro na kraulové padesátce. Při polohovém závodě 200 m doplávala čtvrtá.⁸⁰

Obrázek 11. Běla na Mistrovství Evropy Funchal, zdroj: <http://www.kontaktbb.cz/me-funchal-2016/t1445>

⁷⁸ <http://www.caths.cz/wordpress/vitezna-bela-hlavackova-arnost-petracek-tentokrat-stribrny/>

⁷⁹ Tamtéž.

⁸⁰ <http://www.kontaktbb.cz/file/download/171%C5%88>

4.2.2 Účast Běly Třebínové na Mistrovstvích světa

- Účast Běly Třebínové na Mistrovství světa 2002 Mar del Plata

Třebínová zazářila zejména na trati 50 m znak, kde překonala aktuální světový rekord s časem 39,32s. Vybojovala zlatou medaili. K tomu přidala další dvě bronzové medaile. Mistrovství světa 2002 bylo jedno z nejúspěšnějších pro českou výpravu. Plavci celkem získali 10 cenných kovů a celkem překonali 5 krát světový rekord a 28 krát český rekord. Podle hlavního trenéra Jana Nevrkly je to obrovský posun dopředu.⁸¹

- Účast Běly Třebínové na Mistrovství světa 2006 Durban

Běla zde patřila k desetičlenné české výpravě jako jedna z největších favoritek na medailové pozice. Tohoto Mistrovství světa se zúčastnilo přibližně 550 sportovců z 50 zemí světa. MS 2006 se konalo od 2. do 8. prosince roku 2006 v jihoafrickém Durbanu v tamním Kings Park aquatic Centre a byla to jednoznačně největší sportovní událostí tohoto roku pro handicapované sportovce na světě. Nejúspěšnějším členem české výpravy se stala třicetiletá Běla Hlaváčková. Hned v první závodní den postoupila z rozplaveb na 50 metrů volným způsobem do večerního finále, kde vybojovala první medaili pro český tým - stříbrnou. Po dvou volných dnech pak získala bronzovou medaili na 100 metrů prsa, aby svou medailovou sbírku rozšířila další den o kov nejcennější – zlatá medaile. Mistryní světa se stala na 50 metrů znak. Ve své nejoblíbenější disciplíně časem 42,72s opět jasně potvrdila, že ze všech závodících plavkyň ve své klasifikační kategorii, je nejlepší. Druhá Dánka Lauridsenová na ní v cíli ztrácela celých pět vteřin! V tomto závodě jen těsně o desetinu sekundy ztratila v závěru bronz další česká plavkyně Kateřina Lišková. V posledním dni bazénových soutěží si Hlaváčková ještě doplávala pro druhou bronzovou medaili na trati 100 volným způsobem, kdy dohmátla pouze o dvě setiny vteřiny dřív, než její reprezentační kolegyně Kateřina Lišková.⁸²

- Účast Běly Třebínové na Mistrovství světa 2010 Eindhoven

Ve dnech od 15. 8. - 21. 8. 2010 se konalo Mistrovství světa v plavání tělesně,

⁸¹ <http://www.kontaktbb.cz/file/download/171%C5%88>

⁸² http://sport.idnes.cz/postizeni-plavci-privezli-z-ms-osm-medaili-f2w-sporty.aspx?c=A061213_160851_sporty_elv

zrakově a po delší přestávce i mentálně postižených plavců (dále jen „MS“) pod názvem 2010 Swimming World Championships v 50 metrovém bazénu v městě Eindhoven v Holandsku. Mistrovství probíhalo v bazénu, který nese jméno významného holandského plavce Pietra van den Hoogenbanda. Mistrovství světa se zúčastnilo 54 států z celého světa, a co se týče počtu závodníků, překonali všechna dosavadní MS, kdy spolu s dobrovolníky bylo téměř 2000 účastníků. Slogan pro Mistrovství světa 2010 byl „Swim, Splash, Shine“.⁸³

Poprvé od Mistrovství světa v Mar del Plata se musela paralympijská vítězka z Atén i Pekingu Běla Hlaváčková-Třebínová před někým sklonit na trati 50 m znak. Navíc přišla i o světový rekord, který vytvořila právě na světovém šampionátu v roce 2002. Její přemožitelkou na mistrovství světa v Eindhovenu byla stejně jako na volné padesátce Ukrajinka Natalia Prologajevová. Její vítězný čas a zároveň nové světové maximum má hodnotu 38,68s. Třebínová tímto časem zaostala o 4,34 sekundy. Bronzovou medaili přidala v závodě na 100 m prsa, se ztrátou 8,15 s na první Norku Sarah Louise Rungovou, která časem 1:52,64 s překonala téměř deset let starý světový rekord dlouholeté rivalky Beatrice Hessové (zlepšila ho skoro o dvě vteřiny). Třetí medaili a to v barvě stříbra Třebínová přidala na trati 50 m volným způsobem.⁸⁴

- Účast Běly Třebínové na Mistrovství světa 2015 Glasgowe

Mistrovství světa 2015 v plavání se konalo ve městě Glasgowe ve Velké Británii. Konalo se ve dnech 9.7. – 20.7. 2015 a patřilo mezi hlavní kvalifikační závody na Paralympijské hry v Riu de Janeiro v následujícím roce (2016). Plavci museli splnit limity MQS (Minimum Qualification Standard) – limit A nebo MET (Minimum Entry Time) – limit B, které stanovil IPC Swimming. Běla Třebínová limit s přehledem splnila a vybojovala jím stříbrnou medaili na její trati (50 m znak).⁸⁵

⁸³ http://www.handisport.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=1793:bla-hlavakova-byla-na-znakaske-padesatce-poprve-od-roku-2002-poraena-ma-stibro-stejn-jako-arnot-petraek&catid=60:plavani&Itemid=74

⁸⁴ Tamtéž.

⁸⁵ <http://vozickar.com/bela-trebinova-opet-na-plaveckem-svetovem-vysluni/>

Obrázek12. Běla při předávání medailí v Glasgow, zdroj: <http://vozickar.com/bela-trebinova-opet-na-plaveckem-svetovem-vysluni/>

- Účast Běly Třebínové na Mistrovství světa na krátkém bazénu (25 m) 2009 Rio de Janeiro
 Běla Třebínová zde vyhrála ve všech rozplavbách. Přivezla 4 zlaté medaile. Čeští plavci byli podle zpravodajství reprezentační trenérky Andrey Věšekové na prvním mistrovství světa v krátkém, tedy 25m bazénu, v Riu de Janeiro velmi úspěšní. S bilancí 5 zlatých (jedna zlatá nedopatřením započítaná Arnoštu Petráčkovi, protože byl první ze své kategorie ve sloučeném závodě, ale ve skutečnosti na 4. místě 50 m motýlek) a jedna stříbrná medaile. Čeští reprezentanci skončili na 10. místě z 31 zúčastněných zemí. Nejvíc cenných kovů - 4 zlaté (100 m volný způsob, 50 m znak, 100 m prsa a 50 m volný způsob) sesbírala trojnásobná paralympijská vítězka Běla Hlaváčková-Třebínová. Dokázala se poprat i s nezvykle teplou vodou i s problémy s kombinézou. Arnošta Petráčka na 50 m znak překonal pouze David Smetanine, takže má skvělé stříbro. V Riu chyběl Jan Povýšil, který doma regeneroval po prodělané žloutence. Třetí členka týmu Kateřina Komárková sbírala v Brazílii především zkušenosti.⁸⁶

⁸⁶ http://handisport.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=1517:pt-zlatych-plaveckych-medaili-z-mistrovstvi-svta-v-brazilii&catid=60:plavani&Itemid=74

4.2.3 Účast Běly Třebínové na paralympijských hrách

- Účast Běly Třebínové na Letních paralympijských hrách 2004 Athény

Obrázek 13. Vítězné gesto Běly na jejích prvních Paralympijských hrách v roce 2004.

<http://sk.ostrava.sweb.cz/ateny/ateny3.htm>

Běla Třebínová, tehdy ještě Hlaváčková zde vybojovala zlatou medaili s časem 42,36 s na trati 50 m znak. Byla to tak její první medaile z paralympijských her. Běla Hlaváčková-Třebínová necelého půl roku po porodu syna Jana porazila ve finále na 50 metrů znak kategorie S5 svoji největší rivalku Francouzku Beatrice Hessovou. Běla Hlaváčková po závodě pouze litovala toho, že se na třetí příčku nevešla druhá česká plavkyně v této kategorii Kateřina Lišková. Ta skončila čtvrtá. Vozíčkářka Běla Hlaváčková svým výkonem jenom potvrdila, že mateřství a sport se nevylučují. Šest týdnů po porodu zaplavala na mezinárodním Mistrovství republiky v Brně právě v 50 m znak nejlepší čas roku a dál neúnavně trénovala za vydatné podpory manžela, syna i přátel.⁸⁷

„Mně tahle medaile stačí. Je to absolutní maximum, kterého jsem mohla v současné situaci dosáhnout. Strašně mě to překvapilo, ale jsem moc ráda, že to takhle dopadlo,

⁸⁷ <https://www.sport.cz/ostatni/ostatni/clanek/40345-bela-hlavackova-se-vratila-do-plavani-zlatou-paralympijskou-medaili.html>

konkurence je tady obrovská. Teď se hlavně těším, jak se dneska dobře najím, hrozně dobře vyspím, a všechny ostatní závody odplavu, jak nejlépe umím.“⁸⁸

Disciplína	50 m znak - ženy - S 5
Pořadí	ČAS
1. HLAVÁČKOVÁ, CZE	42.36s
2. Beatrice Hessonová, FRA	43.74s
3. Maria Teresa Peralesová, ESP	45.39s

Obrázek 14. Tabulka 1. Medailové umístění na trati 50m znak – ženy na PH v Aténách 2004.

• Účast Běly Třebínové na Letních paralympijských hrách 2008 Peking

Peking se stal opět rekordním místem pro paralympijské hry, co se týče počtu soutěžících sportovců, počtu přihlížejících diváků nebo webového sledování. Paralympijské hry v Pekingu upoutaly mnohé osoby se zdravotním postižením, které se po skončení těchto her zapojovali do jednotlivých sportovních klubů a organizací. Hry se konaly 6. - 17. září a zúčastnilo se jich na 3951 sportovců ze 146 zemí. Sportovci mezi sebou soupeřili ve 20 sportech včetně nového veslování. Zahajovacího ceremoniálu v pekingském atletickém stadionu "Ptačí hnízdo" se zúčastnilo přes 90 tisíc přihlížejících a nechyběl ani prezident České lidové republiky Chu Ťin-tchao, který hry oficiálně zahájil. Vysílací čas v televizních kanálech se zvýšil o 200 % oproti roku 2004 v Aténách a kumulativní publikum činilo 3,8 miliard osob.⁸⁹

⁸⁸ Hlaváčková, B. (2004). Athény.

⁸⁹ <https://www.paralympic.org/beijing-2008>

Obrázek 15. Běla při plavání způsobem kraul v Pekingu. Zdroj:

<https://www.sport.cz/ostatni/ostatni/clanek/810321-prvni-medaile-pro-cesko-plavkyne-trebinova-ziskala-na-paralympiade-bronz.html>

Obrázek 16. Běla při plavání způsobem prsa v Pekingu. Zdroj:

<https://www.sport.cz/ostatni/ostatni/clanek/810321-prvni-medaile-pro-cesko-plavkyne-trebinova-ziskala-na-paralympiade-bronz.html>

Nejvyšší pozornost si právem zasloužil sprinter Oscar Pistorius z Austrálie, který se ucházel i o nominaci na hry olympijské. V počtu získaných zlatých medailí opět jako v Aténách vyhrála Čína s celkově 89 medailemi. Zastoupení jednotlivých sportů: lukostřelba, atletika, boccia, cyklistika, jezdeckví, fotbal pro 5, fotbal pro 7, goalball, judo, powerlifting, veslování, jachting, střelba, plavání, stolní tenis, volejbal sedících, basketbal, šerm, rugby a tenis.⁹⁰

Bronzová medailistka z úvodního dne paralympijských her, plavkyně Běla Hlaváčková-Třebínová, získala medaili i ze svého druhého startu ve Vodní kostce. Na trati 50 m znak zaplavala nový paralympijský rekord a rozšířila svoji medailovou sbírku o zlatou medaili. Dvaatřicetiletá česká reprezentantka vyhrála v novém paralympijském rekordu už dopolední kvalifikaci, ve večerním finále pak dokázala své vlastní maximum ještě o 14 setin sekundy překonat. Na 50 metrové trati jasně kralovala, i když únava z bronzového závodu na dvojnásobné distanci volným způsobem byla znát: „Teď už se mi plavalo hůř než ráno, na konci jsem docela vytuhla, ale naštěstí to na zlato stačilo. Únavu jsem cítila, ale před startem se stejně uzavřu do sebe a soustředím se jen na co nejlepší výkon.“⁹¹ Právě

⁹⁰ Tamtéž.

⁹¹ Třebínová, B (2008), Peking.

důležitý start si česká plavkyně pohlídala a po prvních 20 metrech šla jasně do čela, kde vydržela až do závěrečného dohmatu. Běla Hlaváčková drží na 50metrové trati znak

Disciplína	50 m znak - ženy
Pořadí	ČAS
1. HLAVÁČKOVÁ, CZE	41.03s
2. Maria Teresa Peralesová, ESP	44.58s
3. Karina Lauridsen	45.72s

Obrázek 17. Tabulka 2. Medailové umístění na trati 50m znak – ženy na PH v Peking.

světový rekord, který zaplavala na světovém šampionátu v roce 2002. Ve své parádní disciplíně pak přidala zisk titulu mistryně světa i v roce 2006 v jihoafrickém Durbanu. Před čtrnácti lety v Aténách dokázala, stejně jako před deseti lety v Peking, vyhrát paralympijský závod. „Tentokrát jsem měla o víc než dvě vteřiny rychlejší čas, takže o to je to lepší. Na druhou stranu jsem tu neměla rodinu, se kterou se letos dělím o zážitky jen přes telefon a internet. Ale život v paralympijské vesnici má něco do sebe a jsem moc ráda, že jsem členem českého týmu“.⁹²

Znakařská padesátka měla hned dvojnásobné české zastoupení v mužském plaveckém finále. Arnošt Petráček postoupil z kvalifikace pátým nejrychlejším časem, Jan Povýšil byl sedmý. Bronzový medailista z úvodního dne doplaval i ve finále na stejném místě, teprve sedmnáctiletý Arnošt Petráček si ještě o jednu příčku polepšil a čtvrtá pozice je pro něj při premiérovém startu na paralympiádě velkým úspěchem. „Je to krásný pocit. Jsem hrozně šťastný, že se mi podařilo takhle doplatvat“.⁹³

Čeští plavci zasáhli do medailových bojů ve Vodní kostce i v dalším dni, kdy měli na programu své soutěže Jan Povýšil, Filip Coufal a celkově nejmladší členka českého paralympijského týmu třináctiletá Kateřina Komárková.⁹⁴

⁹² Tamtéž.

⁹³ Petráček, A (2008). Peking.

⁹⁴ http://www.cstps.cz/old2005/sporoty/plavani/plav_ipc.htm

Vodní kostka změnila večer barvy, pro českou plavkyni Bělu Hlaváčkovou, ale zůstala zlatá. Po triumfu v závodě na 50 m znak dokázala dvaatřicetiletá reprezentantka vyhrát i prsařskou stovku časem 1:55.55 s. Její bilance na Paralympijských hrách v Pekingu tak čítá už tři medaile. Bronz brala matka čtyřletého Honzika na 100 metrech volným způsobem. Už v kvalifikaci prsařského závodu byla Hlaváčková nejrychlejší, svůj čas z rozplavby ale dokázala ve finále ještě vylepšit a to bez dvou setin o celé dvě vteřiny. „Dá se říct, že dopoledne jsem to jela trochu volněji, teď už jsem se opravdu snažila, aby ten čas byl co nejlepší a abych přeplavala svoje soupeřky,“⁹⁵

Prvních padesát metrů byl závod velmi vyrovnaný a česká plavkyně se pohybovala na medailových pozicích. Druhá část jí ale vyšla skvěle a Hlaváčková se probojovala až ke zlatu. Dohmátla přitom o celé dvě vteřiny dříve než druhá Izraelka Pezarová. „Přišlo mi nemožné přejet Inbal Pezarovou z Izraele, která je hrozně dobrá, a plavkyni Singapuru Teresu Gogh. Ale nemožné se stalo skutkem,“⁹⁶

Běla Hlaváčková-Třebínová má za sebou tři starty na letošní paralympiádě a tři medaile. Skvělý výsledek může ještě vylepšit v posledním závodě na 50 m volným způsobem. „Mám pocit, že mám tzv. vyděláno, že lepší už to být nemůže, tak pojedu úplně v klidu. Jen doufám, že se nachlazení, se kterým jsem se dnes ráno probudila, dá dohromady,“⁹⁷

V pekingském bazénu závodili také další dva čeští plavci, ani jeden z nich ale nepostoupil z kvalifikace. Martin Štěpánek skončil na dvousetmetrové trati polohového závodu dvanáctý, Tereza Diepoldová obsadila v závodě na 400 m volným způsobem 15. místo.⁹⁸

⁹⁵ Třebínová, B (2008), Peking.

⁹⁶ Tamtéž.

⁹⁷ Tamtéž.

⁹⁸ <http://www.caths.cz/wordpress/druhe-zlato-ma-i-plavkyne-bela-hlavackova/>

Disciplína	<u>100 m prsa, ženy, SB4:</u>
Pořadí	ČAS
1. BĚLA HLAVÁČKOVÁ, CZE	1:55.55s
2. Inbal Pezarová, ISR	1:57.75s
3. Maria Teresa Peralesová, ESP	2:01.25s

Obrázek 18. Tabulka 3. Medailové umístění v kategorii SB4, 100m prsa.

- Účast Běly Třebínové na Letních paralympijských hrách 2012 Londýn

Ve své úvodní řeči předseda IPC sir Philip Craven popsal Londýnské hry v roce 2012 jako největší paralympijské hry všech dob, které se dočkají rekordních davů, počtu televizních vysílání, zúčastněných sportovců a mediálního pokrytí her. Vše, co pronesl sir Philip Craven se vyplnilo. Hry v Londýně konané od 30. srpna do 10. září měly rekordní počet sportovců. Sportovci mezi sebou soutěžili ve 20 sportech. Nezapomenutelný byl především zahajovací ceremoniál, který se uskutečnil v nevídaném stylu. Zúčastnily se ho významné anglické osoby včetně královny Elizabeth II, herce Iana MacKillena nebo předního vědce Stephena Hawkinga. Hry měly velký dopad na místní populaci, jelikož každý 3. občan změnil svůj postoj vůči osobám se zdravotním postižením. V počtu obdržených zlatých medailí vyhrála opět Čína s celkově 95 zlatými kovy.⁹⁹

Běla Třebínová zde nestartovala, jelikož po MS v Einhovenu oficiálně ukončila svoji sportovní kariéru. Ovšem Letních paralympijských her v Londýně se zúčastnila jako oficiální mluvčí Českého paralympijského výboru.¹⁰⁰

Do Londýna odjelo z České republiky obhajovat 27 medailí z her v Pekingu celkem 46 handicapovaných sportovců. Nakonec česká výprava přivezla medailí 11.¹⁰¹

Běla Třebínová ukončila svoji velmi úspěšnou sportovní kariéru z několika důvodů. Hlavním z nich byl ten, že tréninky a udržování svých plaveckých dovedností na vrcholu zabralo přes 5 hodin denně. A to se dá jen velmi těžko zvládat se zaměstnáním a s časem věnovaným rodině. Sama uváděla, že bylo třeba jít v životě dál. Dalším důvodem ukončení

⁹⁹ <https://www.paralympic.org/london-2012>

¹⁰⁰ Třebínová, Běla. *Ústní sdělení*. (2016-09-26)

¹⁰¹ <https://www.paralympic.org/london-2012>

sportovní kariéry, tedy nstartování v Londýně, bylo i vyřazení disciplíny 50 metrů znak pro kategorii S5 ženy. Tedy královské disciplíny Běly Třebínové. Boj o medaile by se tak podstatně ztížil a nebylo by tak vůbec jednoznačné, zda by její start byl úspěšným. Je tak zcela logické, že tímto krokem byla ovlivněna i její motivace k náročným tréninkům. Běla se tak rozhodla svoji kariéru ukončit na svém pomyslném vrcholu.¹⁰²

Z pohledu Běly Třebínové je v České republice paralympijské hnutí ve stínu olympijských her pro nehandicapované sportovce. Z vysílacích časů České televize je to zcela patrné. Dá se říci, že olympiáda běží téměř nepřetržitě na dvou hlavních kanálech České televize. Paralympiády se dočkáme pouze z krátkých sestřihů, které se vysílají většinou pozdě v noci. Podle Běly Třebínové je to možná i tím, že pro spoustu lidí je někdy pohled na handicapovaného člověka nezvyklým a nepříjemným zážitkem. Může to být i tím, že veřejnoprávní televize dala za úkol ochránit své diváky od pohledu na handicapované sportovce. Proto nabízí například úvodní ceremoniál ze záznamu až pozdě v noci. Je ovšem pravdou, že zájem o handicapované sportovce v posledních rocích nepatrně roste. Tento růst je ovšem oproti jiným zemím velmi mírný. Když Běla Třebínová srovnávala své zkušenosti ze zahraničí, potvrdila, že například ve Velké Británii, USA a Kanadě je sport handicapovaných sportovců naprosto rovnocennou záležitostí se sportem zdravých. V těchto zemích jsou handicapovaní sportovci zcela integrováni mezi zdravé sportovce a je jim věnována stejná pozornost. Veřejnost jim fandí úplně stejně jako nehandicapovaným sportovcům.¹⁰³

Mezinárodní paralympijský výbor naplánoval v Londýně provést 1250 dopingových testů, což znamená nárůst o 25 % oproti hrám v Pekingu. Bohužel paralympionismus má i tuto stinnou stránku, ale dá se říci, že ty případy dopingových skandálů jsou mnohem méně častější než u nelimitovaných sportovců. Před časem i Běla Třebínová byla zařazena do stálého sledování, to znamená, že na 3 měsíce před vlastním startem musela hlásit místa svého pobytu a pokud náhodou místo potřebovala změnit, musela posílat SMS

¹⁰² <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10336645428-vyhlaseni-nejlepsiho-handicapovaneho-sportovce-roku-2010/21147129159>

¹⁰³ <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10336645428-vyhlaseni-nejlepsiho-handicapovaneho-sportovce-roku-2010/21147129159>

zprávu o změně místa pobytu a musela být připravena na to, že bude navštívena zkušebním komisařem. ¹⁰⁴

- Účast Běly Třebínové na Letních paralympijských hrách 2016 Rio de Janeiro

Běla Třebínová získala bronz na Paralympijských hrách v Riu de Janeiro a zároveň první medaili pro českou výpravu v Brazílii. Třetí byla v závodě na 50 metrů volný způsob. Čtyřicetiletá vozíčkářka vybojovala na své třetí paralympiádě šestý cenný kov, ve sbírce má po úspěšných vystoupeních v Aténách 2004 i Pekingu 2008 tři zlata, jedno stříbro a druhý bronz. Třebínová do finále kategorie S5 postoupila ze čtvrtého místa. Ve finále dohmátla v čase 37,37, čímž si oproti rozplavbě polepšila o více než čtyři vteřiny. Běla Třebínová byla moc šťastná a doufala, že se jí podařilo prolomit smůlu i za ostatní a začnou medaile cinkat všem. Přišlo fandit hodně Čechů a to udělalo Bělce Třebínové velkou radost. Bělu Třebínovou ještě čekal ve čtvrtěk polohový závod a pak ještě další dva závody včetně znakařské padesátky, z níž má tituly z Atén i Pekingu. Ve finále se v následující den představili i další dva čeští plavci. Jan Povýšil v polohovém závodě na 150 m i Miroslav Smrčka na 50 m volný způsob. Oba skončili shodně sedmí. ¹⁰⁵

Obrázek 18. Běla při předávání medaile na LPH 2016 Rio de Janeiro. http://sport.lidovky.cz/plavkyne-trebinova-ziskala-na-paralympiade-v-riu-bronz-pij-/ostatni-sporty.aspx?c=A160913_080650_In-sport-ostatni_bri

¹⁰⁴ Tamtéž.

¹⁰⁵ <http://isport.blesk.cz/clanek/ostatni-olympijske-hry-paralympijske-hry/280324/prvni-medaille-z-paralympiady-plavkyne-trebinova-ziskala-bronz.html>

4.2.4 Ocenění nejlepšího handicapovaného sportovce roku

Pro účely práce jsou zde uvedeny pouze ročníky, které se bezprostředně týkají největších úspěchů Běly Třebínové.

- Rok 2008

Zástupci Českého paralympijského výboru vyhlásili nejlepšího handicapovaného sportovce roku 2008. Slavnostní večer proběhl 17. března v prostorách TOP Hotelu Praha. Nejvyšší příčky za loňský rok zaujali plavkyně Běla Hlaváčková, cyklista Jiří Ježek a atletka Eva Kacanu. Všechny tři oceněné sportovce spojuje členství v České asociaci tělesně postižených sportovců (ČATHS), nejvýznamnějšího z pěti svazů Českého paralympijského výboru, a především úspěchy na loňské paralympiádě v Pekingu.¹⁰⁶

První cenu si pro rok 2008 odnesla plavkyně Běla Hlaváčková, držitelka evropského rekordu na 50 m prsa z roku 2008 a světového rekordu na 50 m znak z roku 2002. Svoji hranici na trati 50 m znak překonala na PH v Pekingu 2008 o 14 setin, což jí vyneslo zlatý kov, a nezůstala pouze u něj, do své sbírky nakonec přidala čtyři medaile.¹⁰⁷

Obrázek 19. Běla Třebínová (uprostřed) při udělování ocenění nejlepšího Handicapovaného sportovce roku 2008. http://www.caths.cz/wordpress/image/k_clankum/paralympionik08/33.jpg

¹⁰⁶ <http://www.caths.cz/wordpress/oceneni-nejlepsi-handicapovani-sportovci-roku-2008/>

¹⁰⁷ Tamtéž.

- Rok 2009

Nejlepším handicapovaným sportovcem České republiky se stal za rok 2009 cyklista Jiří Ježek. Druhá je vítězka předchozího ročníku (2008) plavkyně Běla Hlaváčková a třetí skončil tenista Ondřej Sedlický. Na rozdíl od jiných žebříčků nejde v případě handicapovaných sportovců o anketu, ale soutěž o body, zohledňující umístění na významných mezinárodních soutěžích, rekordy i aktuální formu.¹⁰⁸

Jiřího Ježka po předloňském třetím a loňském druhém místě vynesly na trůn medaile ze silničního a dráhového mistrovství světa a světový rekord ve stíhacím závodě na 4 km. Na silničním MS v italském Bogognu získal v časovce bronz a v závodě s hromadným startem stříbro. Na MS dráhařů v Manchesteru vyhrál ve světovém rekordu stíhací závod na 4 km, stříbro vybojoval v týmovém sprintu a bronz v závodě na 1 km s pevným startem.¹⁰⁹

Obhájkyně prvenství Hlaváčková-Třebínová v roce 2008 na ME v Reykjavíku získala tři zlaté a jednu stříbrnou medaili, navíc vytvořila světový rekord v závodě na 50 m prsa. Třetí místo získal díky zlaté medaili ve dvouhře, čtyřhře i soutěži družstev na soutěži mentálně handicapovaných Global Games tenista Ondřej Sedliský.¹¹⁰

- Rok 2010

Plavkyně Běla Hlaváčková Třebínová získala ocenění handicapovaný sportovec roku 2010. V soutěži Českého paralympijského výboru, jež zohledňuje body za umístění na významných mezinárodních soutěžích, dosažené rekordy i stabilitu formy, triumfovala podruhé za poslední tři roky. V roce 2009 coby obhájkyně prvenství byla druhá za Jiřím Ježkem, v roce 2010 si oba pořadí vyměnili. Třetí skončila zrakově postižená lyžařka Anna Kulíšková s trasérkou Michaelou Hubáčovou. Hlaváčková-Třebínová, dvojnásobná paralympijská vítězka z Pekingu 2008, se v roce 2008 stala vicemistryní světa v plavání na tratích 50 m volný způsob a 50 m znak, získala i bronz na prsařské stovce. Ježek vyhrál na

¹⁰⁸ <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10281141728-vyhlaseni-handicapovaneho-sportovce-roku-2009/>

¹⁰⁹ Tamtéž.

¹¹⁰ Tamtéž.

mistrovství světa časovku, Kulíšková vybojovala bronz v superobřím slalomu na paralympiádě ve Vancouveru.¹¹¹

- Rok 2015

Tento rok Běla skončila na 6. místě. Ovšem velké pocty se dostalo trenérce Běly Třebínové, protože v kategorii Trenér roku byla za ČATHS vyhlášena Eva Šmausová.

- Rok 2017

Tradiční anketa o nejlepšího handicapovaného sportovce České republiky a hl. m. Prahy, který již tradičně vyhlašuje Český paralympijský výbor (ČPV), zná své letošní vítěze. Do žebříčku, v němž padesátka odborníků z řad sportovních novinářů, trenérů a svazových funkcionářů hodnotí v několika kategoriích výkony českých reprezentantů v uplynulé sezóně, se nepřekvapivě nejvýrazněji promítly úspěchy našich sportovců na Letních paralympijských hrách v Rio de Janeiru. Na těch nejvíce zářil plavec Arnošt Petráček, jemuž se v závodě na 50 m znakem podařilo pro českou výpravu vybojovat jediné paralympijské zlato. Druhou příčku v prestižní anketě ČPV letos obsadila tradiční opora české reprezentace lukostřelec David Drahonínský. Ocenění se dočkala také plavkyně Běla Třebínová, pro niž dvě medaile z paralympiády představují velkolepé rozloučení s aktivní kariérou. V anketě obsadila třetí příčku v hlavní kategorii.¹¹²

4.2.5 Problematika dopingů

Každý rok vydává Světová antidopingová agentura (WADA) seznam zakázaných látek. Seznam zahrnuje látky, které jsou v daném sportu zakázány, protože napomáhají výkonnosti nebo jsou v rozporu s duchem sportu. Někteří sportovci se zdravotním postižením mají zdravotní komplikace, které vyžadují podávání některých léků. Sportovci, kteří musí užívat léky, jež jsou na seznamu WADA, mohou požádat IPC o výjimku. Tento postup se nazývá proces terapeutické výjimky.¹¹³

První formální dopingové testy proběhly v průběhu letních paralympijských her v

¹¹¹ <http://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10336645428-vyhlaseni-nejlepsiho-handicapovaneho-sportovce-roku-2010/>

¹¹² http://www.paralympic.cz/wp-content/uploads/NHSR_2016_tiskova_zprava.pdf

¹¹³ Český olympijský výbor, (2003). *Světový antidopingový kodex : Antidopingový program ČOV*. Praha: Olympia, s. 34.

Soulu v roce 1988 a zimních paralympijských her v TignesAlbertville v roce 1992. Od té doby testy probíhají na všech paralympijských hrách a většině mistrovství světa, které probíhají pod záštitou IPC. Důvodem dopingové kontroly ve sportu jsou: ochrana sportovců před nežádoucími účinky zakázaných látek, zajištění soutěží v duchu fair-play snahou o zamezení užívání zakázaných látek. V průběhu letních paralympijských her v Aténách v roce 2004 proběhlo celkem 670 dopingových testů. V průběhu zimních paralympijských her v Turíně v roce 2006 proběhlo 280 dopingových testů.¹¹⁴

V případě porušení dopingových pravidel následují sankce, které mohou být uplatněny vůči sportovcům, trenérům či lékařským pracovníkům, kteří pracují se sportovcem, jenž se účastní nebo se připravuje na účast v soutěžích pod hlavičkou IPC.¹¹⁵

4.2.6 Sportovní příprava Běly Třebínové na Rio de Janeiro 2016

Příprava na Paralympijské hry 2016 Běla Třebínová začala naplno v září 2015, tedy rok před hrami. Ještě pár měsíců před zahájení přípravy si Běla nebyla jistá, zda jí zdraví (operace ramene), dovolí na hrách startovat a vůbec trénovat. Zdraví vydrželo a Běla se tak mohla zúčastnit závodu ve Španělsku, kde usilovala o splnění limitu A, který by jí zajistil účast na Paralympijských hrách v Rio de Janeiro. Běla Třebínová s přehledem limit splnila a svoji formu si Běla potvrdila na Mistrovství ČR, které se konalo v lednu 2016 v Brně.¹¹⁶

Obrázek 20. Běla Třebínová ve venkovním bazénu během jednoho z mnoha tréninků na její poslední Paralympijské hry v Rio de Janeiro. https://jindrichohradecky.denik.cz/ostatni_region/bela-trebinova-tohle-uz-je-naposledy-20160817.html

¹¹⁴ Kudláček, M. (2008). *Paralympijský školní den*. Olomouc : Univerzita Palackého v Olomouci, s. 33.

¹¹⁵ Tamtéž.

¹¹⁶ Třebínová, Běla. *Ústní sdělení*. (2016-09-26)

Příprava začala tréninky zaměřenými na rozvoj vytrvalosti. Běla Třebínová trénovala téměř celou přípravu dvoufázově, tedy dvakrát denně. V ranních a večerních hodinách. Po domluvě s trenérkou Evou Šmausovou, se volnými dny staly sobota a neděle z důvodu fyzické a psychické regenerace. Vytrvalostní tratě byly většinou 1500m, 800m, 400m. Běla s menšími pauzami během ranní a večerní fáze naplavala přes 7 kilometrů za den. Její trenérka prozradila, že uznává všestranně tréninkové metody. Přestože je Běla Třebínová zaměřená na krátké tratě, musela do tréninku zařadit značné množství tréninkových prostředků vytrvalostního charakteru. Značný časový prostor byl věnován i rozvoji technických dovedností, zejména „delfínovým cvičením“.¹¹⁷

Na konci ledna 2016 se konalo Mistrovství ČR, kde Běla Třebínová potvrdila svoji stálost ve své vykonnsoti. Potvrdila časový limit A na Paralympijské hry v Rio de Janeiru a trenérka ji přihlásila i na trať 200m. Po MČR se trénink začal více orientovat sprinterským směrem. Kratší úseky, delší pauzy. Běla Třebínová plavala nejčastěji 15 x 75 m všemi plaveckými způsoby, vzhledem k plánovanému startu na polohovém závodě. Plavala i úseky 50 x 50 m (30x znak, 10x delfínové cvičení, 5x prsa, 5x kraul). Další trénink probíhal formou 60 x 25 m na maximum s 5 sekundovým oddechem. Ani v této fázi přípravy se nezapomínalo na technická cvičení a rozvoj všestrannosti.¹¹⁸

Část přípravy probíhala v bazénu (25 m) v Českém Krumlově. Běla se též zúčastnila reprezentačního soustředění v Nymburku. Trénink zde byl velmi podobný, pouze se zmenšovaly objemy a zrychlovalo se tempo. K tomu byly nutné delší odpočinkové fáze. Těsně před Riem, tedy v srpnu 2016 probíhala závěrečná příprava v Českých Budějovicích. Byla nutnost trénovat ve venkovním bazénu (50 m). Bohužel počasí ani podmínky Běle Třebínové moc nepřály a musela se vypořádat s chladnou vodou a dokonce s neosvětleným bazénem. Trenérka Eva Šmausová dokonce přiznala, že byla nucena si mezičasy své svěřenkyně domýšlet, jelikož ve tmě ani neviděla na stopky. Časy odhadovala na základě svých zkušeností a znalosti formy Běly nebo z taktických důvodů časy přizpůsobovala psychickému stavu své svěřenkyně. Když byla potřeba větší míra motivace, řekla Běle Třebínové lepší čas, aby se uklidnila. Když ji chtěla naopak vystresovat k lepšímu

¹¹⁷ Třebínová, Běla. *Ústní sdělení*. (2016-10-26)

¹¹⁸ Tamtéž.

výkonu, řekla horší mezičas.¹¹⁹

Velice důležitá část přípravy byla i stránka stravování Běly. Jako každý profesionální sportovec, který chce podat maximální sportovní výkon, musí řešit svoji životosprávu. Jak prozradila paní trenérka Šmausová, Běla se stravováním zaměřeným na lepší výkonnost často bojovala. Jako každý profesionální trenér, tak i paní Šmausová dohlížela na stravování Běly během přípravy na Paralympijské hry. Dle svých mnohaletých zkušeností, paní Šmausová doporučila Běle jíst denně minimálně 100g bílkovin a 80g zdravých (nenasycených) tuků. Počet sacharidů se měnil podle tréninku. Ve dnech volna měla Běla dle pokynů sníst maximálně 100g sacharidů. Ve dnech tréninků se množství přijaté energie mohlo zvýšit až na trojnásobek, dle míry zatížení daný den. Běla velice ráda po náročných trénincích, často i přes nesouhlas trenérky, chodila do místního občerstvení na zákusky. Velice důležité byly i potraviny a doplňky na podporu imunity, zvláště v závěru přípravy, kdy Běla musela trénovat ve velmi chladné vodě, ve které trávila značné množství času. Kdyby onemocněla v této fázi přípravy, mohlo to znamenat konec nadějí na medaile.¹²⁰

Trenérka konstatovala i to, jak je v rámci sportovní kariéry důležitá pomoc a podpora rodiny i blízkého okolí, které Běle vytváří nejen vhodné zázemí, ale zároveň zlepšuje i tréninkové možnosti. Zejména její manžel, který o ní prý po těžkých trénincích láskyplně pečuje. Ve dnech volna s ní absolvuje řadu výletů na kole a handbiku a pomáhá jí při regeneraci formou dalších pohybových aktivit.¹²¹

Sama trenérka se sklání, před výkony Běly Třebínové. Podle ní je fascinující, že i přes její onemocnění kloubů a na profesionálního sportovce pokročilý věk je schopna fyzicky i psychicky absolvovat vysoké tréninkové zatížení. Denně přes 7 kilometrů ve vodě. Většina běžné populaci tolik za den ani nenachodí, jak prohlásila p. Šmausová.¹²²

Běla tak přes tvrdou dřinu a odhodlání vybojovala finálovou účast ve všech jejích disciplínách, z toho dvě umístění byla medailová. Podle trenérky naprosto neuvěřitelná záležitost vzhledem k její kvalifikační třídě, ve které je obrovská konkurence.¹²³

¹¹⁹ Tamtéž.

¹²⁰ Šmausová, Eva. *Ústní sdělení*. (2017-04-26)

¹²¹ Třebínová, Běla. *Ústní sdělení*. (2016-11-12)

¹²² Šmausová, Eva. *Ústní sdělení*. (2017-04-26)

¹²³ Tamtéž.

Snad úsměvným dovětkem byl i trenérčin slib, že v případě medailového umístění, poruší přísnou životosprávu a dají si společně s Bělou oblíbený Džin s Tonikem. Běla Třebínová si tuto odměnu pro jistotu pojistila dvěma medailemi.¹²⁴

Obrázek 21. Běla pózuje novinářům s medailemi z jejich posledních profesionálních závodů.

<https://sport.aktualne.cz/parasport/trebinova-dodnes-se-divim-ze-ten-navrat-dopadl-tak-dobry-nyn/r~8a9bec38f16211e6b2310025900fea04/?redirected=1512318615>

Velmi zajímavým zjištěním se stal i názor samotné Běly Třebínové na klesající počet paralympijských medailí. Jak sama uvedla: „Počet českých medailí na paralympijských hrách klesá. A klesá i počet startujících závodníků.“¹²⁵

Zatímco v roce 2000, kdy se Paralympijské hry konaly v Sydney, byl počet startujících českých paralympioniků 57 a dovezli celkem 43 medailí. Při posledních Parakypijských hrách v roce 2016 a v Riu de Janeiru startovalo 37 závodníků a medailí bylo pouze 7.¹²⁶

Dle slov naší reprezentantky Běly Třebínové k této situaci přispívá obtížnost přípravy v českých podmínkách. Nejde jen o finanční stránku, která není nijak ideální, ale jedná se i o horší tréninkové podmínky nebo například to, že trenéři paralympioniků trénují své svěřence více méně z dobré vůle a při hrách si dokonce musí brát dovolenou, aby se mohli

¹²⁴ Tamtéž.

¹²⁵ Třebínová, Běla. *Ústní sdělení*. (2016-11-12)

¹²⁶ Tamtéž.

stát součástí doprovodného týmu. ¹²⁷

Nelze se proto divit, že malé handicapované děti nemají o vrcholový sport velký zájem. Dalším důvodem je i větší konkurence. Soupeři a soupeřky mají o mnoho lepší tréninkové podmínky a konkurovat jim je pořád těžší a těžší. ¹²⁸

Běla Třebínová patří mezi nejúspěšnější paralympioniky Česka. Po Paralympijských hrách v Riu de Janeiru (2016) už závodní plavání definitivně ukončila. Kariéru dokonce již jednou přerušila v roce 2010 po Mistrovství světa v Eindhovenu. Nechala se však přemluvit, aby vyplavala pro Českou republiku kvótu v disciplíně 50 metrů znak a reprezentovala ještě naposledy Českou republiku na Paralympijských hrách v Riu de Janeiru. Kvótu získala v rámci Mistrovství světa v Glasgow a rozhodla se prožít si ještě jednou paralympijskou atmosféru při svém definitivně posledním startu v brazilském Riu de Janeiru. ¹²⁹

Vidina návratu její nejoblíbenější disciplíny (50 m znak) do paralympijského programu ji pomohla se do bazénu vrátit. Návrat to nebyl vůbec jednoduchý, ale i díky němu si na krk mohla pověsit další paralympijské medaile. Tentokrát bronzovou a stříbrnou. Plavkyně z Českých Budějovic své fanoušky přesvědčuje, že další velký comeback už se rozhodně konat nebude. Podle Běly Třebínové se její rozhodnutí už nezmění. Rio bylo správným zakončením kariéry. S plaváním se však definitivně neloučí. Bazén bude stále pravidelně navštěvovat, protože tento způsob považuje za nejvhodnější způsob rehabilitace, včetně udržování tělesné zdatnosti a zachování svého životního stylu.

¹³⁰

Nyní se bude moci Běla Třebínová věnovat své rodině a vzpomínat na zážitky ze své plavecké kariéry. Na krk si pověsila sedm paralympijských medailí. Tři zlaté, dvě stříbrné a dvě bronzové. Což jsou pro ni absolutně největší úspěchy. Nejúspěšnější hry zažila v Pekingu, kde vybojovala čtyři cenné kovy a hned dva nejčestnější. Díky patnácti medailím z

¹²⁷ Tamtéž.

¹²⁸ Tamtéž.

¹²⁹ Tamtéž.

¹³⁰ Tamtéž.

mistrovství světa se tak řadí mezi nejúspěšnější handikepované sportovce české historie a dokonce i ve světě.¹³¹

4.2.7 Hodnocení nejlepších plavkyň s tělesným postižením

Studium sledované problematiky nás přivedlo k myšlence porovnat úspěchy tělesně postižených plavkyň. V celé historii novodobých mezinárodních soutěží však takový systém neexistuje, proto jsme si pouze pro účely naší práce dovolili vytvořit určitý přehledný způsob vlastní klasifikace. Ve všech populárních soutěžích světa existuje nějaká forma „žebříčku“ jednotlivých sportovců. V kolektivních sportech existují žebříčky produktivity jednotlivých hráčů v historii, v individuálních sportech pak nalezneme „žebříčky“, které srovnávají úspěchy jednotlivých sportovců.

Vytvořili jsme systém bodování, který by regulérně a objektivně srovnával úspěchy všech plavkyň dle prestiže jednotlivých soutěží na celém světě. Za tímto účelem jsme na základě syntézy všech dostupných výkonů data uspořádali do dílčích tabulek s jejich následným obodováním (1. – 8. místo).

Systém bodování jsme rozdělili do třech skupin, dle významu a prestiže dané soutěže. Do první skupiny, která je nejlépe hodnocena patří paralympijské hry. Do druhé skupiny, která je ohodnocena s 25% odstupem než paralympijské hry, patří mistrovství světa. Do třetí skupiny, která je ohodnocena s odstupem 40%, než jsou paralympijské hry, patří mistrovství evropy, mistrovství světa na krátkém bazénu, asijské hry a americké hry.

Každý jistě uzná, že největší sportovní událostí plavání tělesně postižených a možná i většiny ostatních sportů jsou paralympijské hry. Pořádají se pouze jednou za 4 roky a sjíždí se na ně sportovci z doslova celého světa. Jelikož se pořádají pouze ve čtyřletých intervalech, každý sportovec má pouze 2 nebo 3, ve výjimečných případech 4 možnosti účasti, během své vrcholné sportovní kariéry. Drtivá většina sportovců se na tuto soutěž připravuje celé 4 roky. Jedno zranění nebo jakákoli jiná nepříjemnost, může 4 roky příprav zmařit. Paralympijské hry jsou tedy v našem žebříčku ohodnoceny největšími počty bodů.

Jako druhá nejlépe hodnocená soutěž je mistrovství světa. Mezinárodně tedy World Championships. Mistrovství světa je tedy obodováno druhým nejvyšším počtem bodů.

¹³¹ Tamtéž.

Nejméně bodově hodnocenými soutěžemi v našem srovnávacím žebříčku jsou soutěže mistrovství světa na krátkém bazénu a soutěže, kterých se účastní závodníci ze svého kontinentu, tedy soutěže kontinentální. Mistrovství evropy pro evropany, asijské hry po asiaty a americké hry pro američany. Není podmínkou, že se her smí účastnit pouze příslušníci daného kontinentu, avšak je pouze výjimkou, když je tomu jinak.

Dle oficiálních stránek paralympijského hnutí jsme zařadili do našeho srovnávacího systému 1 325 tělesně postižených plavkyň v celé historii. 609 z nich se bodově do našeho srovnávacího žebříčku zapsalo. V práci lze dohledat TOP 50 z nich. Kompletní žebříček je k nahlédnutí v příloze. Běla Třebínová se umístila na výborném 16. místě. Je tedy aktuálně šestnáctou nejlepší tělesně postiženou plavkyní všech dob.

- Paralympijské hry

Paralympijské hry, zkráceně paralympiády, jsou všesportovní událostí určená pro sportovce s trvalým tělesným postižením a zrakovým postižením. Jedná se o sportovce s postižením pohybového a nosného aparátu či ztrátou zraku. Paralympijské hry se konají jednou za čtyři roky vždy po olympijských hrách, v místě konání olympijských her. Paralympijské hry řídí Mezinárodní paralympijský výbor (IPC - International Paralympic Committee).¹³²

Paralympijské hry jsou občas zaměňovány se Světovými hrami speciálních olympiád, které jsou však určeny pouze pro osoby s duševním onemocněním.

V České republice zastřešuje aktivity související s nominací na paralympijské hry Český paralympijský výbor (ČPV).¹³³

První Paralympijské hry se konaly v roce 1960 v Římě, poté se čtyřletým cyklem v Tokiu, v Tel Avivu, v Heidelbergu, v Torontu, v Arnhemu, v New Yorku a Stoke Mandevillu, v Soulu, v Barceloně, v Atlantě, v Sydney, v Aténách, v Pekingu, v Londýně. Aktuálně poslední hry se konaly v roce 2016 v Rio de Janeiru. Následující pak v roce 2020 v Tokiu.¹³⁴

¹³² <https://www.paralympic.org/swimming/events>

¹³³ Tamtéž.

¹³⁴ Tamtéž.

Umístění	Počet bodů
První místo	12
Druhé místo	10
Třetí místo	9
Čtvrté místo	8
Páté místo	7
Šesté místo	6
Sedmé místo	5
Osmé místo	4

Obrázek 22. Tabulka 4. Systém bodování pro paralympijské hry. Plavání žen.

- Mistrovství světa

Mistrovství světa v plavání tělesně postižených plavců, před 30. listopadem 2016 známé jako Mistrovství světa plavání IPC, je soutěž, kde soutěží sportovci se zdravotním postižením. Tuto soutěž pořádá Mezinárodní paralympijský výbor (IPC). První Mistrovství světa se konalo v roce 1990 v Nizozemském Assenu. V roce 1994 na Maltě ve městě Valletta, v roce 1998 na Novém Zélandu ve městě Christchurch, v roce 2002 v Argentině ve městě Mar del Plata, v roce 2006 v Severní Africe ve městě Durban, v roce 2010 v Nizozemsku ve městě Eindhoven, v roce 2013 v Kanadě ve městě Montreal, v roce 2015 ve Velké Británii ve městě Glasgow. Aktuálně poslední Mistrovství světa se konalo v roce 2017 v Mexiku ve městě Mexico City.¹³⁵

Umístění	Počet bodů
První místo	10
Druhé místo	8
Třetí místo	7
Čtvrté místo	6
Páté místo	5
Šesté místo	4
Sedmé místo	3
Osmé místo	2

Obrázek 23. Tabulka 5. Systém bodování pro mistrovství světa. Plavání žen.

¹³⁵ <https://www.paralympic.org/swimming/events>

- Mistrovství světa na krátkém bazénu

První světový šampionát na krátkém bazénu se konal v roce 2009 v Rio de Janeiru. Při plavání se používá termín short court (zkráceně SC), označuje bazén délky 25m. Další šampionát tohoto typu se zatím nekonal. ¹³⁶

Umístění	Počet bodů
První místo	8
Druhé místo	7
Třetí místo	6
Čtvrté místo	5
Páté místo	4
Šesté místo	3
Sedmé místo	2
Osmé místo	1

Obrázek 23. Tabulka 6. Systém bodování pro mistrovství světa na krátkém bazénu. Plavání žen.

- Mistrovství Evropy

Mistrovství Evropy v plavání IPC je evropské mistrovství pro plavání, kde soutěží sportovci se zdravotním postižením. Tuto soutěž pořádá Mezinárodní paralympijský výbor (IPC) a hned po mistrovství světa a paralympijských hrách jde o největší sportovní setkání pro evropské plavce. ¹³⁷

¹³⁶ <https://www.paralympic.org/swimming/events>

¹³⁷ Tamtéž.

Umístění	Počet bodů
První místo	8
Druhé místo	7
Třetí místo	6
Čtvrté místo	5
Páté místo	4
Šesté místo	3
Sedmé místo	2
Osmé místo	1

Obrázek 24. Tabulka 7. Systém bodování pro mistrovství Evropy. Plavání žen.

- Asian Para Games

Asian Para Games je multi-sportovní akce pořádaná každé čtyři roky, vždy po asijských hrách. Soutěž je určena pro sportovce s tělesným postižením. První hry se konaly v roce 2010 v Guangzhou v Číně po 16. Asijských hrách. Druhé Asian Para Games se konaly v roce 2014 v Incheonu v Jižní Koreji. Asian Para Games nahradily původní hry FESPIC (Far East and South Pacific Games for the Disabled).¹³⁸

Umístění	Počet bodů
První místo	8
Druhé místo	7
Třetí místo	6
Čtvrté místo	5
Páté místo	4
Šesté místo	3
Sedmé místo	2
Osmé místo	1

Obrázek 25. Tabulka 8. Systém bodování pro asijské hry. Plavání žen.

¹³⁸ <https://www.paralympic.org/swimming/events>

- American ParaPan Games

American ParaPan Games je multi-sportovní akce pro sportovce s tělesným postižením, která se koná každé čtyři roky po každých panamerických hrách. První hry se konaly v roce 1999 v Mexiku ve městě Mexico City. Aktuálně poslední Americké ParaPan hry se konaly v roce 2015 s hostitelským městem Toronto v Kanadě.¹³⁹

Umístění	Počet bodů
První místo	8
Druhé místo	7
Třetí místo	6
Čtvrté místo	5
Páté místo	4
Šesté místo	3
Sedmé místo	2
Osmé místo	1

Obrázek 26. Tabulka 9. Systém bodování pro americké hry. Plavání žen.

¹³⁹ Tamtéž.

Dle uvedeného systému přidělování bodů bylo možné sestavit žebříček padesáti nejúspěšnějších světových plavkyň.

Pořadí	Příjmení	Země	<u>P.G.</u>	<u>W.CH.</u>	<u>W.CH.S.C.</u>	<u>E.CH.</u>	<u>A.P.G.</u>	<u>P.A.G.</u>	Body celkem
1	Long	USA	280	297	60				637
2	Parales	Spain	314	158		124			596
3	<u>Valle</u>	Mexico	196	282				48	526
4	Popovich	USA	232	224	43				499
5	Simmonds	GB	127	168	55	38			388
6	Millward	GB	143	95	59	84			381
7	Pascoe	New Zeland	168	159	50				377
8	Jordan	USA	148	182	42				372
9	Rung	Norway	115	140	7	106			368
10	Dixon	Canada	160	185	8				353
11	Cashmore	GB	136	134	30	52			352
12	Mendak	Poland	142	147	21	35			345
13	Du Tiot	South Africa	202	135					337
14	Gascon	Spain	108	121	15	93			337
15	Gotze	Germany	221	115					336
16	Třebínová	CZ	113	104	32	76			325
17	Pezaro	Israel	147	132		44			323
18	Vladykina	Russia	80	103	31	98			312
19	Bruhen	Germany	146	111	26	27			310
20	Conradi	Germany	157	129		13			299
21	Cole	AUS	177	100	18				295
22	Narita	Japan	287						287
23	Stidever	GB	234			52			286
24	Bruder	USA	152	126					278
25	Gotell	Canada	156	120					276
26	Garcia	Brazil	60	159	8	16		32	275
27	Font	Spain	139	97		33			269
28	Engelhardt	Hungary	130	99		39			268
29	Lorandi	France	95	127	45				267
30	Sviderska	Ukraine	71	106		89			266
31	Grand'Maison	Canada	103	158					261

Obrázek 27. Tabulka 10. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 1. – 31. místo.

32	Schulte	Germany	76	125		59		260=
33	Gonzalez	Mexico	154	56			48	258
34	Khrul	Ukraine	70	97		83		250
35	Watt	AUS	142	62	45			249
36	Angelelli	USA	85	123	39			247
37	Ryabova	Russia	50	91	15	90		246
38	Hernandez	Mexico	71	125			46	242
39	Rivard	Canada	105	96		40		241
40	Rodgers	GB	95	59		87		241
41	Elliott	AUS	133	102				235
42	Savchenko	Russia	96	82	38	18		234
43	Diodorova	Russia	52	103	14	62		231
44	Cote	Canada	160	68				228
45	Stukalova	Russia	37	106		83		226
46	Guseva	Russia	81	82	7	52		222
47	Reichard	Sweden	76	83		62		221
48	Garcia-Arcicollar	Spain	150	70				220
49	Mereshko	Ukraine	69	52		98		219
50	Silva Joana	Brazil	80	108		28		216

Obrázek 28. Tabulka 11. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 32. – 50. místo

¹⁴⁰ Legenda: P. G. – Paralympic Games
W. CH. – World Championship
W. CH. S. C. – World Championship short court
E. CH. – Europe Championship
A. P. G. – Asian Para Games
P. A. G. – American ParaPan Games

5 Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo zpracovat vývoj sportovní kariéry Běly Třebínové. K nastínění problematiky plavání tělesně postižených bylo nezbytné zpracovat historii sportu zdravotně postižených, historii plavání tělesně postižených, jejich soutěže a kategorie. Hlavními zdroji pro tuto práci byly rozhovory se samotnou Bělou Třebínovou a její osobní trenérkou paní Evou Šmausovou.

Bakalářská práce se člení do pěti hlavních kapitol. Úvod, cíle a metody práce, vývoj sportu tělesně postižených, paralympionička Běla Třebínová a závěr. Třetí a čtvrtá část je nejobsáhlejší. Obě části se člení na několik dalších témat. Třetí část práce se člení celkem na pět témat. První čtyři témata jsou zaměřená na historii sportu zdravotně postižených. Od Kladrubských her, kde sport zdravotně postižených začal, přes paralympijské hnutí až k samotnému plavání tělesně postižených. Páté téma třetí kapitoly se zabývá jednotlivými soutěžemi tělesně postižených plavců a jejich kategoriemi, ve kterých soutěží. Ve čtvrté části se nachází hlavní životními milníky Běly Třebínové, od jejích prvních kontaktů se sportem, po její zdravotní problémy až k cestě k vrcholovému plavání. Další téma pojednává o samotných sportovních milnících Běly Třebínové. Toto téma je dále rozčleněno podle soutěží. Od mistrovství Evropy až po samotné Paralympijské hry. Poslední téma obsahuje srovnání všech tělesně postižených plavkyň na světě v celé historii.

Tato práce nás obohatila o spoustu zajímavých informací o této nepříliš známé problematice. Poskytuje náhled do méně známé a sledované oblasti sportu - na plavání tělesně postižených. Každý čtenář této práce dostává možnost zamyslet se nad sportem tělesně postižených. V mnoha ohledech si handicapovaní sportovci zaslouží větší obdiv, než ti nelimitovaní.

Referenční seznam literatury

- Bertaux, D., & Kohli, M. (1984). *The life story approach: A continental view*. London: Sage Publications.
- Bělková, T. (1994). *Zdravotní a léčebné plavání*. Praha: Karolinum.
- Bělková-Preislerová, T. (1994) *Didaktika plavecké výuky*. 3. vyd. Praha: Karolinum
- Burke, P. (1989). *History as social memory*. *Memory: History, culture and the mind*, 110.
- Guttmann, L. (1976). *Textbook of Sport for the Disabled*. Aylesbury : HM+ M
- Hrdličková, P. (2009). *Komparace metodiky plavání pro handicapované* (Dizertační práce), Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta
- Janečka, Z. (2012). *Vybrané kapitoly ze sportu osob se zdravotním postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Kábele, J. (1992). *Sport vozíčkářů*. Olympia.
- Konopásek, Z. (1994). *Auto/biografie a sociologie*. Druhá verze. Praha: Institut sociologických studií FSV UK.
- Kotlářová, B. (2007). *Hry ve vodě a výuka základního plavání jako součást zdravotní tělesné výchovy* (Dizertační práce), Brno: Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta
- Kössl, J., Krátký, F., & Marek, J. (1986). *Dějiny tělesné výchovy: Od roku 1848 do současnosti*. Praha: Olympia
- Kudláček, M. (2007). *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého.
- Pavliček, J. (1978). *Plavání* (pro posluchače odborné TV pedagogických fakult). Brno: Univerzita J. E. Purkyně Reichel, J. (2009). *Kapitoly metodologie sociálních výzkumů*. Grada Publishing as.
- Srdečný, V. (1977). *Tělesná výchova zdravotně oslabených*. Učebnice pro pedagogickou fakultu. Praha: SPN
- Srdečný, V. (2003). *Malé jubileum*. *Vozíčkář* č. 4, 2003. Brno: Liga vozíčkářů.

Elektronické zdroje

- CATHS 2004 [online]. Autor: Pavlis, D. [cit. 2017-05-11]. Dostupné z: http://www.cstps.cz/old2005/sporty/plavani/plav_ipc.htm
- CATHS 2009 [online]. Autor: Věňšková Andrea. [cit. 2017-02-12]. Dostupné z: <http://www.caths.cz/wordpress/vitezna-bela-hlavackova-arnost-petracek-tentokrat-stribrny/>
- Česká tisková kancelář 2008 [online]. Dostupné z: <http://www.caths.cz/wordpress/druhe-zlato-ma-i-plavkyne-bela-hlavackova/>
- Český rozhlas Radiožurnál 2012. [online]. Autor: Veselovský. [cit. 2017-11-01]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/porady/10336645428-vyhlaseni-nejlepsiho-handicapovaneho-sportovce-roku-2010/21147129159>
- Handisport [online]. Autor: Tejkalová. [cit. 2017-11-01]. Dostupné z: http://www.handisport.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=1793:bla-hlavackova-byla-na-znakaske-padesatce-poprve-od-roku-2002-poraena-ma-stibro-stejn-jako-arnot-petraek&catid=60:plavani&Itemid=74

Hendisport [online]. Autor: Tejkalová. [cit. 2017-11-01]. Dostupné z:
http://handisport.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=1517:pt-zlatych-plaveckych-medaili-z-mistrovstvi-svta-v-brazilii&catid=60:plavani&Itemid=74

iDNES/sport [online]. Autor: Havlinka. [cit. 2017-11-01]. Dostupné z:
http://sport.idnes.cz/postizeni-plavci-privezli-z-ms-osm-medaili-f2w-/sporty.aspx?c=A061213_160851_sporty_elv

Klasifikace platná v ČSTPS 2004 [online]. [cit. 2017-02-12] Dostupné z:
http://www.cstps.cz/old2005/sporty/plavani/plav_ipc.htm

Kontakt bB Plavecká akademie bez bariér [online]. [cit. 2017-11-01]. Dostupné z:
<http://www.kontaktbb.cz/file/download/171%C5%88>

Kontakt bB Plavecká akademie bez bariér [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z:
<http://www.kontaktbb.cz/narodni-klasifikace/t144>

Kontakt bB Plavecká akademie bez bariér [online]. [cit. 2017-03-01]. Dostupné z:
<http://www.kontaktbb.cz/bezbarierovy-bazen-slavy/t1229>

Kontakt bB Plavecká akademie bez bariér [online]. [cit. 2017-11-01]. Dostupné z:
<http://www.kontaktbb.cz/article/default/1268?urltitle=prenatalni-obdobi>

Město_České Budějovice [online]. [cit. 2017-11-03] Dostupné z: <http://www.cbudejovice.cz/cz/turistika-a-volny-cas/sport/stranky/plavecky-stadion.aspx>

Official website of the Paralympic Movement [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z:
<https://www.paralympic.org/athens-2004>

Official website of the Paralympic Movement [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z:
<https://www.paralympic.org/beijing-2008>

Official website of the Paralympic Movement [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z:
<https://www.paralympic.org/london-2012>.

Official website of the Paralympic Movement [online]. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z:
<https://www.paralympic.org/rio-2016>.

Otevreny dopis NHSR [Online]. In Český svaz tělesně postižených sportovců. Praha.
Dostupné z: http://www.cstps.cz/images/Martin-Kovar_Otevreny-dopis_NHSR.pdf

Rehabilitační ústav Kladruby [online]. [cit. 2016-11-01]. Dostupné z internetu:
<http://rehabilitace.cz/czech/index.php?page=historie>

SPORT [online]. Autor: Šipla. [cit. 2017-02-11]. Dostupné z:
<https://www.sport.cz/ostatni/ostatni/clanek/40345-bela-hlavackova-se-vratila-do-plavani-zlatou-paralympijskou-medaili.html>

Sportovní zařízení města České Budějovice [online]. [cit. 2017-11-03] Dostupné z:
<http://www.cbsport.cz/letni-plovarna/>

TJ Delfín Náchod [online]. [cit. 2016-11-03] Dostupné z:
<http://delfinnachod.webnode.cz/o-nas/>

Vozíčkář [online]. Autor: Videmannová. [cit. 2017-11-01]. Dostupné z:
<http://vozickar.com/bela-trebinova-opet-na-plaveckem-svetovem-vysluni/>

Výroční zpráva 2001 KONTAKT bB [online]. Autoři: kolektiv zaměstnanců KONTAKT bB, Revolta s.r.o., [cit. 2017-02-12]. Dostupné z:
<http://old.kontaktbb.cz/vyrocky/2001.htm>

Výroční zpráva 2010 KONTAKT bB [online]. Autoři: kolektiv zaměstnanců KONTAKT bB, Revolta s.r.o., [cit. 2017-02-12]. Dostupné z:
<http://www.kontaktbb.cz/file/download/83>.

Seznam obrázků

- Obrázek 1. RÚ Kladruby z roku 1947. <http://www.sberatelstvi.cz/23-pohlednice/17-plzensky-kraj/160-tachov-vf/120/?filtr1=kup-ted>
- Obrázek 2. Dr. Ludwig Guttmann, <http://www.thevitruvianman.org/right-thing-2/>
- Obrázek 3. Zápas v šermu vozíčkářů v Mandeville.
<http://www.reflex.cz/galerie/zpravy/28773/?foto=2>
- Obrázek 4. Zahajovací ceremoniál Letních paralympijských her v Římě 1960. Kudláček, M. (2007) *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci
- Obrázek 5. Slalom na vozíku na LPH 1964. Kudláček, M. (2007) *Aplikované pohybové aktivity pro osoby s tělesným postižením*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci
- Obrázek 6. Graf 1. Grafické znázornění růstu počtu zúčastněných sportovců a diváků na jednotlivých paralympijských hrách.
- Obrázek 7. Členové Kontaktu bB, během jednoho z tréninků.
<http://www.kontaktbb.cz/file/download/178>
- Obrázek 8. dr. Martin Kovář. Vlevo. <https://www.sport.cz/ostatni/ostatni/clanek/40438-druha-zlata-medaile-pro-plavce-martina-kovare.html>
- Obrázek 9. Jan Nevřkla. Vpravo. <https://patalie.cz/muz-diky-keremu-nasi-plavci-leta-vladnou-paralympiade/>
- Obrázek 10. Běla (vpravo) při předávání medailí na svém prvním mezinárodním závodě.
<http://www.kontaktbb.cz/file/download/176?fs=2>
- Obrázek 11. Běla na Mistrovství Evropy Funchal, zdroj: <http://www.kontaktbb.cz/me-funchal-2016/t1445>
- Obrázek 12. Běla při předávání medailí v Glasgow, zdroj: <http://vozickar.com/bela-trebinova-opet-na-plaveckem-svetovem-vysluni/>
- Obrázek 13. Vítězné gesto Běly na jejích prvních Paralympijských hrách v roce 2004
<http://sk.ostrava.sweb.cz/ateny/ateny3.htm>
- Obrázek 14. Tabulka 1. Medailové umístění na trati 50m znak – ženy na PH v Aténách 2004
- Obrázek 15. Běla při plavání způsobem kraul v Pekingu. Zdroj: <https://www.sport.cz/ostatni/ostatni/clanek/810321-prvni-medaile-pro-cesko-plavkyne-trebinova-ziskala-na-paralympiade-bronz.html>
- Obrázek 16. Běla při plavání způsobem prsa v Pekingu. Zdroj: <https://www.sport.cz/ostatni/ostatni/clanek/810321-prvni-medaile-pro-cesko-plavkyne-trebinova-ziskala-na-paralympiade-bronz.html>
- Obrázek 17. Tabulka 2. Medailové umístění na trati 50m znak – ženy na PH v Pekingu.
- Obrázek 18. Tabulka 3. Medailové umístění v kategorii SB4, 100m prsa.
- Obrázek 19. Běla při předávání medaile na LPH 2016 Rio de Janeiro.
http://sport.lidovky.cz/plavkyne-trebinova-ziskala-na-paralympiade-v-riu-bronz-pij-ostatni-sporty.aspx?c=A160913_080650_In-sport-ostatni_bri

- Obrázek 20. Běla Třebínová (uprostřed) při udělování ocenění nejlepšího Handicapovaného sportovce roku 2008.
http://www.caths.cz/wordpress/image/k_clankum/paralympionik08/33.jpg
- Obrázek 21. Běla Třebínová ve venkovním bazénu během jednoho z mnoha tréninků na její poslední Paralympijské hry v Rio de Janeiru.
https://jindrichohradecky.denik.cz/ostatni_region/bela-trebinova-tohle-uz-je-naposledy-20160817.html
- Obrázek 22. Běla pózuje novinářům s medailemi z jejích posledních profesionálních závodů. <https://sport.aktualne.cz/parasport/trebinova-dodnes-se-divim-ze-ten-navrat-dopadl-tak-dobre-nyn/r~8a9bec38f16211e6b2310025900fea04/?redirected=1512318615>
- Obrázek 23. Tabulka 4. Systém bodování pro paralympijské hry. Plavání žen.
- Obrázek 24. Tabulka 5. Systém bodování pro mistrovství světa. Plavání žen.
- Obrázek 25. Tabulka 7. Systém bodování pro mistrovství Evropy. Plavání žen.
- Obrázek 25. Tabulka 8. Systém bodování pro asijské hry. Plavání žen.
- Obrázek 26. Tabulka 9. Systém bodování pro americké hry. Plavání žen.
- Obrázek 27. Tabulka 10. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 1. – 31. místo.
- Obrázek 28. Tabulka 11. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 32. – 50. Místo.

Přílohy

Příloha 1. Kompletní pořadí tělesně postižených plavkyň, které se bodově zapsaly do našeho žebříčku.

Příloha 1.

51	Teunissen	Netherlands	58	92	27	36			213
52	Russell	GB	75	73	64				212
53	Scott	USA	201	10					211
54	Lewis	GB	135	75					210
55	Jiang Sh	China	89	90			30		209
56	Morales	Spain	94	94	21				209
57	Becherer	USA	117	88					205
58	Polinario	Canada	121	79					200
59	Henry	GB	91	92	15				198
60	Trimi	Italy	38	69		91			198
61	Miranda	Mexico	54	144					198
62	Fischer	New Zeland	89	109					198
63	Savtsova	Ukraine	71	65		59			195
64	Freney	AUS	123	31	40				194
65	Sugimori	Brazil	91	62				40	193
66	Raczko	Hungary	91	69		31			191
67	Sotska	Ukraine	41	111		34			186
68	Camellini	Italy	97	36		51			184
69	Volkova	Ukraine	92	91					183
70	Scott S	USA	90	52	36				178
71	Williamson	GB	58	117					175
72	Walmsley	GB	89	64	21				174
73	Grazhdanova	Russia	54	85	15	19			173
74	Basualdo	ARG	77	65				30	172
75	Marques	Spain	41	38		93			172
76	Van Roosmalen	AUS	41	98	32				171
77	Kalpakidou	Greece	70	90		10			170
78	Shavel	Belorus	59	77		32			168
79	Song	China	100	38			29		167
80	Pawlik	Poland	109	57					166
81	Pap	Hungary	26	75		63			164
82	Ekstorm	Sweden	27	82	27	28			164
83	Van der Kulk	Netherlands	60	79		24			163
84	Meyers	USA	74	88					162
85	Lin	China	64	55			42		161
86	Marren	GB	45	62		51			158
87	Leybovitch	Israel	91	67					158
88	Schott	Germany	52	73	32				157
89	Pelendritou	Cyprus	66	61	15	14			156
90	Prologaieva	Ukraine	46	109					155

Tabulka 1. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 51. – 90. místo.

91	Mikulasikova	Slovakia	46	38	13			56	153
92	Hamer	Poland	40	73	25	13			151
93	Campo	Canada	82	68					150
94	Walker	Canada	114	36					150
95	Yip	Singapore	62	60		27			149
96	Schnittger	Germany	34	57	12	45			148
97	Casals	Spain	49	70	13	16			148
98	Owens	USA	54	94					148
99	Mortimer	Netherlands	53	68		23			144
100	Applegate	GB	49	51		43			143
101	Palian	Russia	32	110					142
102	Romano	Italy	53	65		23			141
103	Slater	GB	37	31		72			140
104	Goh	Singapore	61	52		8	19		140
105	Prokeinova	Slovakia	92	48					140
106	Huang	China	110	29					139
107	Gabidullina	Kazakhstan	56	42		25	13		136
108	Vinther	Denmark	12	57		64			133
109	Eames	USA	70	63					133
110	Lu	China	45	64			23		132
111	Nelson	Canada	80	45	6				131
112	Nara	Japan	92	24	12				128
113	Lafina	Ukraine	26	24		78			128
114	Lu W	China	72	55					127
115	Jablonska	Poland	39	36		52			127
116	Lauridsen	Denmark	33	65	28				126
117	Sokolova	Russia	57	62	7				126
118	Balashova	Ukraine	49	59		18			126
119	De Koning-Peper	Netherlands	73	52					125
120	Efimenko	Russia	61	34	30				125
121	Cavin	Switzerland	42	69	14				125
122	Zhang M	China	45	41			38		124
123	Ielisavetska	Ukraine	22	78		24			124
124	Johnson	GB	41	61	20				122
125	Matlo	Ukraine	53	53		16			122
126	Mehain	Canada	39	82					121
127	Patterson	AUS	75	45					120
128	Cole	Canada	75	44					119
129	Bird	Canada	54	64					118
130	Jiang	China	77	41					118

Tabulka 2. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 91. – 130. místo.

131	Fatis	France	28	54		35			117
132	Zambo	Hungary	73	44					117
133	Keane	Ireland	33	43		41			117
134	Fedota	Ukraine	24	53		40			117
135	Xia	China	41	63			12		116
136	Li	China	51	48			16		115
137	Lišková	CZ	54	61					115
138	Drabsch	Norway	55	46	14				115
139	Agafonova	Russia		85		30			115
140	Stetsenko	Ukraine	61	41		13			115
141	Roxon	Canada	48	66					114
142	Boonacker	Netherlands	73	41					114
143	Piddubna	Ukraine	42	31		41			114
144	Ghiretti	Italy	26	40		46			112
145	Illes	Hungary	15	41		54			110
146	Perezlindo	ARG	58	27				24	109
147	Den Braber	Netherlands	24	49	12	24			109
148	Reppe	Germany	55	53					108
149	Talamona	Italy	11	19		78			108
150	Wozniak	Poland	42	28	6	30			106
151	Istomina	Ukraine	37	35		34			106
152	Delgado	Spain	22	37		43			102
153	Rutherford	USA	54	48					102
154	Hernandez	Spain	28	31	41				100
155	Xie	China	74	25					99
156	Adami	Hungary	14	54		31			99
157	Zijderveld	Netherlands	27	31		40			98
158	Howarth	New Zealand	38	60					98
159	Brooks	USA	82	16					98
160	Porter	AUS	50	28	19				97
161	Grahl	Germany	21	20		56			97
162	Krawzow	Germany	21	29		47			97
163	Firth	GB	58	24		14			96
164	Krivshina	Russia		40		45			95
165	Thomas Kane	AUS	55	39					94
166	Frederiksen	GB	94						94
167	Shabalina	Russia		36		58			94
168	Tai	GB	34	31		28			93
169	Routliffe	Canada	43	48					91
170	Downie	AUS	65	25					90
171	Bruinsma	Netherlands	52			38			90

Tabulka 3. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 131. – 171. místo.

172	Alonso	Spain	35	28		26			89
173	Gialamas	USA	18	71					89
174	Kézdi	Hungary	17	29		42			88
175	Coan	USA	65	23					88
176	Popova	Russia	42	45					87
177	Alonso A	Spain	33	41	13				87
178	Toeters	Netherlands	30	40		15			85
179	Kristiansen	Denmark	5	62		17			84
180	Castello	Spain	7	41		36			84
181	Swann	GB	53	30					83
182	Trejo	Mexico	26	57					83
183	Lindberg	Sweden	35	26		22			83
184	Baez	ARG	20	55		7			82
185	Gavrilyuk	Russia		36		46			82
186	Moro	ARG	18	35		4	24		81
187	Schmidt	Canada	31	50					81
188	Turner	Ireland	26	23		32			81
189	Firmino	Brazil	24	33				23	80
190	Geiger	Canada	40	39					79
191	Johnson	USA	37	11	31				79
192	Coughlin	GB	56	22					78
193	Lee	GB	29	31		18			78
194	Verbova	Ukraine	9	15		53			77
195	Thomas	Canada	45	31					76
196	Gral	France	27	43	6				76
197	Berezhna	Ukraine	22	30		24			76
198	Williams	AUS	45	11	19				75
199	Toshpulatova	Uzbekistan	34			41			75
200	Jonkers	AUS	42	32					74
201	Cerasuolo	Italy	39	35					74
202	Kajiwara	Japan	60	3			11		74
203	Kolmogorova	Russia	8	47		19			74
204	Benn	USA	74						74
205	Everlove	USA	46	28					74
206	Jin	China	39	34					73
207	Petrikovicova	Slovakia	13	33	7	20			73
208	Gomez	Spain	4	34	6	29			73
209	Stabrovskaja	Ukraine	25	32		16			73
210	Aceves	Mexico	11	60					71
211	Konkoly	USA	41	30					71
212	Edmondson	AUS	70						70

Tabulka 4. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 171. – 212. místo.

213	Almeida	Brazil	32	32	6				70
214	Kearney	GB		69					69
215	Egel	Estonia	7	21		40			68
216	Flores	Mexico	20				48		68
217	Robinson	GB	37			30			67
218	Ribeiro	Brazil	30	36					66
219	Douard	France	10	43		12			65
220	Wienberg	Germany	17	48					65
221	Dubber	New Zeland	31	34					65
222	Sapiro	South Africa	30	21	14				65
223	Semenova	Ukraine	8	52		5			65
224	Bowen	AUS	27	37					64
225	Ikinaga	Japan	21	43			14		64
226	Thunem	Norway		14		50			64
227	Overton	AUS	20	43					63
228	Yakibyuk	Ukraine	12	37		14			63
229	Nir-Kistler	USA	15	48					63
230	Henshaw	GB	27	27		8			62
231	Shishova	Russia				62			62
232	Martinez	USA	14	48					62
233	Mamlina	Russia		8		53			61
234	Kopayeva	Ukraine	8	53					61
235	Butcher	USA	47	14					61
236	Clarke K	AUS	22	38					60
237	Jensen	Canada	21	39					60
238	Klausen	Norway		19		41			60
239	Kukanova	Russia	22			38			60
240	Pronina	AZERB	59						59
241	Huang Ya	China	29				30		59
242	Wang	China	17	10			32		59
243	Xu	China	59						59
244	Meenderink	Netherlands	29	30					59
245	Franssen	Belgium	18	15		25			58
246	Leung	Hong Kong	13	45					58
247	Halevi	Israel	9	20		28			57
248	Oosterhuis	Netherlands	14	25		18			57
249	Antoniadou	Greece	18	15		23			56
250	Konkoly	Hungary	15	8		33			56
251	Pavlova	Russia				56			56
252	Scott	AUS	29	26					55
253	Akiyama	Japan	41	14					55

Tabulka 5. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 213. – 253. místo.

254	Gruen	USA	32	23				55
255	Fraser	AUS	39	15				54
256	Marthinsen	Norway	40		14			54
257	Stamatopoulou	Greece	20	7		26		53
258	Tuomela	Canada	52					52
259	Zhang	China	52					52
260	Roulet	France	18	16		18		52
261	Rizaoglou	Greece	18	26		8		52
262	Takeuchi	Japan	10	42				52
263	Ichinose	Japan	11	2			39	52
264	Deviatova	Russia		26		26		52
265	McGaw	AUS	20	31				51
266	Silva	Brazil		51				51
267	Chen	China	51					51
268	Telle	Germany	4	20	27			51
269	Ferguson	GB	44	7				51
270	Rabboloni	Italy	5	10		36		51
271	Kruger	Netherlands	40	10				50
272	Sogomonyan	Russia		10		40		50
273	Gimenez	ARG	15	23		11		49
274	Corry	AUS	20	29				49
275	Luo	Taipei	11	17	7		14	49
276	Chow	Hong Kong		22			27	49
277	Bjornsdottir	Iceland		17		32		49
278	Edo	Spain	15	16		18		49
279	Curero	Spain	4	18	26			48
280	Aspden	USA	18	30				48
281	Kemna	USA	17	31				48
282	Rose	AUS	33	14				47
283	Zhang Y	China	26	20				46
284	Sós	Hungary		20		26		46
285	Amilova	Uzbekistan	46					46
286	Rogers	AUS	21	24				45
287	Makinen	Finland		11		34		45
288	Schwartz	Israel	18	27				45
289	Fragoso	Portugal	5	26		14		45
290	Berra	Italy	27	7		10		44
291	Ishiura	Japan		33			11	44
292	Huebner	AUS	15	28				43
293	Cheng	China	43					43
294	Kasamoto	Japan	9	34				43

Tabulka 6. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 254. – 294. místo.

295	Ike	Japan	11				32		43
296	Johannes	USA	24	19					43
297	Morishita	Japan	11				31		42
298	Kawamura	Japan	15	14			13		42
299	Arlen	USA	42						42
300	Rojas	Mexico						41	41
301	Trinh	Vietnam	10	8		9	14		41
302	Pansters	Netherlands	4	18		18			40
303	McConnel	AUS	23	16					39
304	Davies	GB	7	17		15			39
305	Latham	GB	12	27					39
306	Groepper	Germany	17	21					38
307	Chen Z	China	12	25					37
308	Meng	China	17	8			12		37
309	Olmos	Mexico		8				29	37
310	Kuznetsova	Russia		24		13			37
311	Moraes	Venezuela		4				33	37
312	Lewis	AUS	9	27					36
313	Grey	GB	7	16	13				36
314	Guimaraes	Portugal		36					36
315	Kaya	Turkey	19	8		9			36
316	Rangel	Venezuela	5	2				29	36
317	Rodrigues	Brazil		22		13			35
318	Gray	Canada	11	24					35
319	Didier	France	10	12	13				35
320	Thamm	Germany	4	31					35
321	Love	GB	35						35
322	Gray	South Africa	15	20					35
323	Odilova	Uzbekistan	24			11			35
324	Ke	China	34						34
325	Peng	China	34						34
326	Molenkamp	Netherlands	6	21		7			34
327	Gomez S	Spain	34						34
328	Carneiro G	Brazil		27	6				33
329	Duřková	CZ	8	4		21			33
330	Ono	Japan	8	14			11		33
331	Mota	Venezuela	33						33
332	Drennan	AUS	24	8					32
333	Feng	China	32						32
334	Zhu	China		5			27		32
335	Lardiere	France	10	11	6	5			32

Tabulka 7. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 295. – 335. místo.

336	Kitamura	Japan	11	12			9		32
337	Saunders	AUS	8	23					31
338	Hu	Taipei	4	27					31
339	Loureiro	Sweden	8	23					31
340	Yurchenko	Ukraine	12	12		7			31
341	Clarke L	AUS	30						30
342	Ome Ramos	Colombia	4	6				20	30
343	Baka	Hungary		17		13			30
344	Kim	Korea	24	5					29
345	Veerman	Netherlands		6		23			29
346	Rolo Marichal	Spain	12			17			29
347	Watz	Sweden	4	3		22			29
348	Kerley	USA	7	22					29
349	Langner	USA	5	24					29
350	Diaz	Mexico						28	28
351	Durand	Mexico		9				19	28
352	Djupskas	Norway		6		22			28
353	Shannon	South Africa	20	8					28
354	Ketkeaw	Thailand					28		28
355	Massey	GB	11	16					27
356	Liaskou	Greece	7	20					27
357	Kelly	Ireland		2		25			27
358	Porras	Mexico		27					27
359	Calado	Portugal	14			13			27
360	Weber-Treiber	AUT	12			14			26
361	Bro	USA	12	14					26
362	Ruether	USA	4	22					26
363	Berube	Canada		25					25
364	Simpkin	GB	13	4	8				25
365	Nomura	Japan	16	9					25
366	Ramirez	Mexico		25					25
367	Marks	USA	25						25
368	Gandolfo	AUS	11		13				24
369	Viel	Brazil	13	11					24
370	Deng	China	24						24
371	Kabus	Germany	17	7					24
372	Zvyagintseva	Kazakhstan	5	4		3	12		24
373	Vermarien	Netherlands	14	9		1			24
374	Shestopal	Ukraine		13		11			24
375	Pereira	Brazil	23						23
376	Wu	China	23						23

Tabulka 8. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 336. – 376. místo.

377	Ortega	Mexico						23	23
378	Boyt	USA	6	17					23
379	Gesteira	Brazil	22						22
380	Gustafson	Canada	22						22
381	Tan	China	13	9					22
382	Wang S	China	20	2					22
383	Xu Y	China	22						22
384	Tu	Taipei					22		22
385	Fujiwara	Japan					22		22
386	Banos	Spain	12	10					22
387	Maksymova	Ukraine		19		3			22
388	Tilk	Estonia		2		19			21
389	Breuer	Germany	10			11			21
390	Cattle	GB	6	15					21
391	Nishida	Japan					21		21
392	Zavaliy	Ukraine				21			21
393	Riggle	USA	21						21
394	Beecroft	AUS	20						20
395	Cai	China	20						20
396	Yao	China	20						20
397	Park M	Korea					20		20
398	Arauzo	Mexico						20	20
399	Hanssen	Norway				20			20
400	Sobocan	Crotia		7		12			19
401	Sigurdardottir	Iceland	4	5		10			19
402	Currie	USA		19					19
403	Watson	AUS	18						18
404	Steadman	GB	10		8				18
405	Tang	Hong Kong		18					18
406	Cristino	Mexico	10	8					18
407	Massar	Netherlands	6	12					18
408	Kozlova	Ukraine		4		14			18
409	Murphy	AUS	10	7					17
410	Zahradníková	CZ		17					17
411	Almond	GB	8	9					17
412	Palazzo	Italy	10	3		4			17
413	Watanabe	Japan					17		17
414	Kamadi	Japan					17		17
415	Cabrera	Spain	11	6					17
416	Melnyk	Ukraine		17					17
417	Guilherme	Brazil		16					16

Tabulka 9. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 377. – 417. místo.

418	Silva Regiane	Brazil		16					16
419	Jennett-McNiell	Canada	16						16
420	Kane	GB	16						16
421	Kang	Korea	8				8		16
422	Ciorap	Romania		8		8			16
423	Herzog	USA	16						16
424	Tripp	Canada	15						15
425	Dun	China	6	9					15
426	Lancial	France	7	8					15
427	Papadopoulos	GB		6		9			15
428	Lavrova	Russia		5	6	4			15
429	Nothling	South Africa	5	10					15
430	Rodriguez	Spain	4	11					15
431	Dedekind	AUS	14						14
432	Morrier	Canada	14						14
433	Boccanera	Italy	14						14
434	Bazdoaca	Romania				14			14
435	Ortiz	Spain		14					14
436	Beranbaum	USA		14					14
437	Pellitero	ARG	6	6		1			13
438	Fowler	AUS	7	6					13
439	Cruz	Brazil	5	8					13
440	Freitas	Brazil		13					13
441	Werneck	Brazil		13					13
442	Rennebohm	Canada	13						13
443	Zhou	China		13					13
444	Lough	GB		7		6			13
445	Racz	Hungary		4		9			13
446	Gordiychuk	Israel		3		10			13
447	Kang J	Korea					13		13
448	Aguilar	Panama						13	13
449	Kraeva	Russia				13			13
450	Naude	South Africa		13					13
451	Davis	USA	13						13
452	Leo	AUS	4	8					12
453	Leonhardt	AUS	12						12
454	Zudzilava	Belorus	9			3			12
455	Medarts	Belgium	5	7					12
456	Beirnaert	Belgium				12			12
457	Ryan	Canada	7	5					12
458	Xu X	China	12						12

Tabulka 10. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 418. – 458. místo.

459	Zhang X	China	12					12
460	Milojevic	Croatia		12				12
461	Christensen	Denmark		2		10		12
462	Vivanco	France		6	6			12
463	Geller	Germany		12				12
464	Warne	GB				12		12
465	Mizukami	Japan					12	12
466	Kato	Japan	12					12
467	Pak	Korea					12	12
468	Delgillo	Mexico		12				12
469	Hernandez A	Mexico		12				12
470	Keijzer	Netherlands	12					12
471	Homar	Spain	5	7				12
472	Timofeyeva	Ukraine	7	5				12
473	Lucas	AUS	11					11
474	Bao	China		11				11
475	Lara	Colombia		11				11
476	Berczi	Hungary	9	2				11
477	Nishio	Japan		11				11
478	Mityakova	Kazakhstan					11	11
479	Vargas	Mexico		11				11
480	Bye	Norway				11		11
481	Pinto	Portugal				11		11
482	Neves	Portugal				11		11
483	Kolbe	USA	11					11
484	Fantasia	ARG	4	6				10
485	Jones	AUS	10					10
486	Lucas	Brazil	10					10
487	Cai Yu	China		10				10
488	Gomez	Colombia		10				10
489	Floriankova	CZ				10		10
490	Kaul	Estonia				10		10
491	Indriani	Indonesia	9			1		10
492	Rumbaru	Indonesia					10	10
493	Jeon	Korea		3			7	10
494	Im	Korea					10	10
495	Hofman	Netherlands	6	4				10
496	Omielan	Poland		10				10
497	Belczewska	Poland				10		10
498	Kolosova	Russia	6			4		10
499	Pereira	Brazil	9					9

Tabulka 11. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 459. – 499. místo.

500	McLean	Canada	9					9
501	Olivier	Canada	9					9
502	Yamane	Japan				9		9
503	Forsa	Norway		6		3		9
504	Meister	Switzerland				9		9
505	Duong	Vietnam				9		9
506	Haynie	USA	9					9
507	Svadkouskaya	Belorus	4			4		8
508	Fricova	CZ		8				8
509	Schottner	Germany				8		8
510	Gkouli	Greece				8		8
511	Wong	Hong Kong					8	8
512	Stefansdottir	Iceland		5		3		8
513	Gadola	Italy		8				8
514	Soboleva	Kazakhstan					8	8
515	Burdina L	Kazakhstan					8	8
516	Poteshkina	Russia				8		8
517	Oliver	AUS	7					7
518	Carneiro B	Brazil	7					7
519	Dayane	Brazil		7				7
520	He	China		7				7
521	Yang	China	7					7
522	Tarjanyi	Hungary		7				7
523	Park	Korea					7	7
524	Perez	Mexico		7				7
525	Filipiuk	Poland				7		7
526	Rubio Zavala	Spain		7				7
527	Anderson	Sweden				7		7
528	Tkachuk	Ukraine	7					7
529	Crisp	USA	7					7
530	Holland	AUS		6				6
531	Jeronimo	Brazil	6					6
532	O'Connor	GB		6				6
533	Tsakona	Greece				6		6
534	Szabo	Hungary				6		6
535	Lourens	Ireland		6				6
536	Kojima	Japan					6	6
537	Lopez	Mexico		6				6
538	Somellera	Mexico		6				6
539	Van Rhijn	Netherlands	6					6
540	Kelly Costello	New Zeland	6					6

Tabulka 12. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 500. – 540. místo.

541	Fredbo	Norway			6			6
542	Proshina	Russia				6		6
543	Molchanova	Russia				6		6
544	Bloem	South Africa		6				6
545	Carrara	Italy		5				5
546	Secci	Italy	5					5
547	Neiufi	New Zeland	5					5
548	Vengerovskaya	Russia		5				5
549	Podpalnaya	Russia		5				5
550	Blattnerova	Slovakia				5		5
551	Polo Lopez	Spain				5		5
552	Orti	Spain		5				5
553	Benito	Spain				5		5
554	Cichocki	USA	5					5
555	Durrant	USA	5					5
556	Mitchell	USA	5					5
557	Rodriguez	USA	5					5
558	Wilson	AUS	4					4
559	Santarem	Brazil	4					4
560	Drapeau	Canada		4				4
561	McDougall	Canada	4					4
562	Haase	Costa Rica	4					4
563	Mandin	France	4					4
564	Burdina	Kazakhstan					4	4
565	Norkute	Lithuania		3		1		4
566	Domingo	Mexico	4					4
567	Heggerviet	Norway				4		4
568	Sobczak	Poland				4		4
569	Stikhoenko	Russia				4		4
570	Nosaleva	Russia				4		4
571	Scasnarova	Slovakia				4		4
572	Visser	South Africa		4				4
573	Barrientos	Spain				4		4
574	Ozturk	Turkey	4					4
575	Hermes	USA	4					4
576	Sims	USA	4					4
577	Deleuze	Belgium				3		3
578	Cunnington	Canada		3				3
579	Duchesne	Canada		3				3
580	Girard	Canada		3				3
581	Hodgins	Canada	3					3

Tabulka 13. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 540. – 581. místo.

582	Langill	Canada		3				3
583	Mailhot	Canada		3				3
584	Kolinska	CZ		3				3
585	Tewfick	Egypt		3				3
586	Sonntag	Germany				3		3
587	Mullooly	GB				3		3
588	Reikstina	Litva				3		3
589	Urbonaite	Lithuania				3		3
590	Gray	New Zeland		3				3
591	Zharova	Russia		3				3
592	Kopilevich	Russia				3		3
593	Gertel	Russia		3				3
594	Jaanimagi	Estonia				2		2
595	Guirenko	Israel				2		2
596	Rosato	Italy		2				2
597	Honda	Japan					2	2
598	Baideldinova	Kazakhstan					2	2
599	Mejia	Mexico		2				2
600	San	Myanmar						2
601	Veseleniyova	Slovakia		2				2
602	Garcia	Spain		2				2
603	Kramer	Sweden				2		2
604	Baki	Turkey				2		2
605	Nguyen	Vietnam		2				2
606	Grogan	USA		2				2
607	Mickova	CZ				1		1
608	Berušková	CZ	1					1
609	Coronado	Spain				1		1

Tabulka 14. Žebříček nejlepších tělesně postižených plavkyň na světě všech dob. 582. – 609. místo.